

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

SÖNDAGEN DEN 12 APRIL 1914.

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE:
JOHAN NORDLING.BITR. REDAKTÖR: ERNST HÖGMAN.
RED.-SEKRETERARE: ELIN WÄGNER.

”Kvinnornas Flaggvecka”

EN SVENSK FLAGGA I HVARJE SVENSKT HEM!

Idun inbjuder Sveriges kvinnor att, i fosterländsk täflan för vår flaggas spridande, under en gemensam

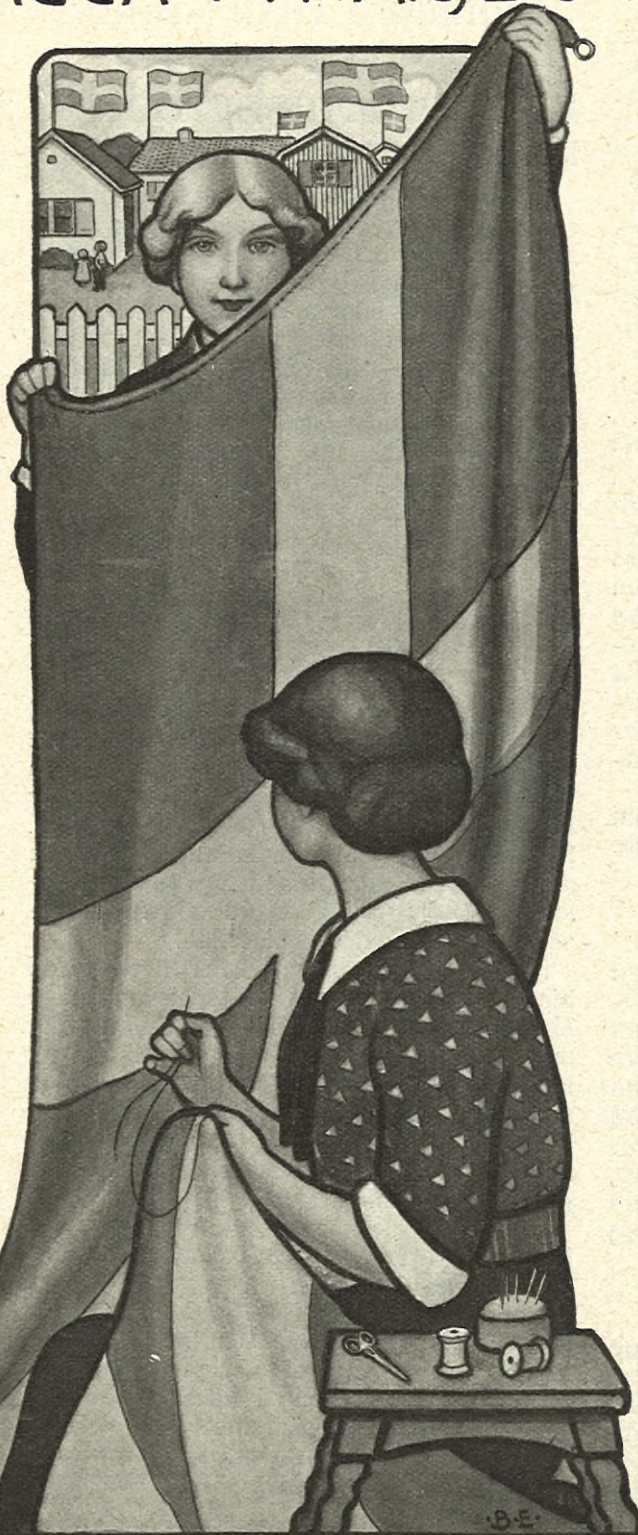

VÅRA ARADE LASARINNOR mötas i dag af ett upprop på tidningens första sida; det gäller en synnerligen behjärtansvärd sak, som vi hoppas att de svenska kvinnorna efter bästa förmåga skola stödja och främja.

Sveriges flagga,

den kära blågula duken, vädjar till edert intresse. — Så egendomligt det än låter, men vi hålla icke af vår flagga på det rätta sättet, respektera henne icke som sig bör. Det gifves tusentals svenska hem, där man sällan eller aldrig ägnar flaggan någon tanke, därför att man ingen flagga har och icke finner mödan och den ringa kostnaden värdt att skaffa sig någon. Det har ännu icke ingått i nationalmedvetandet att detta gula kors på hafsblå grund är symbolen för allt hvad svenskt lif heter, att flaggan i sina böljande veck gömmer suset af både krigiska och fredliga storbragder, utförda af svenskar, som satt in sina lif på deras fullbordan. Vi känna icke tillräckligt innerligt, hur denna flagga, vare sig den hissas på landbackens flaggstång eller fartygets masttopp, bär bud om vår egenart, vår kultur, våra strider och sträfvanden, och hvilken trollmakt som ligger i dess färger, då de flyga ut öfver våra hufvuden i festens eller det prövande allvarets stund. Därför fladdrar hon alltför sällan och är alltför fåtalig inom Svea rikets gränser.

Hur helt annorlunda ställer sig icke förhållandet i andra länder. Vi behöfva endast gå till våra grannar dan-

“flaggvecka” i början af maj sammansluta sig till frivilliga arbetslag för tillverkande af svenska flaggor.

skarne, som behandla sin dannebrog med rörande pietet. Icke nog med att de på för Danmark betydelsefulla minnesdagar hissa sina flaggor i tusental, såväl i staden som på landet, och i städerna flaggar man icke blott med en flagga för hvarje hus, utan man har en för hvarje våning, så att gator och torg formligen skimra i rödt och hvitt, dansken glömmet heller icke att mera privatim, vid familjefester o. d., låta den kära flaggan flyga i topp till sin och de sinas ära.

Men sådant sker ju också i Sverige, invändes. Tvifvelsutän. Dock icke alls i samma omfattning. Det torde näpe-ligen existera en dansk familj, rik eller fattig, stor eller liten, som icke äger en dannebrogflagga till sitt förfogande. Ja, till och med vindskupornas invånare i smågatorna sticka vid högtidliga tillfällen ut dannebrogen genom sitt låga fönster och låta den muntert lysa i gatans gråa dager. Något sådant händer minsann icke hos oss, där man i stort sedt visar en sorglig likgiltighet för flaggans betydelse.

Det är detta opatriotiska tillstånd vi önska att de svenska kvinnorna skola bidra till att afhjälpa, då vi nu rikta en energisk vädjan till dem att samlas till

En kvinnornas flaggvecka

enligt här nedan angifna plan.

I städerna såväl som på landsbygden, inom den större eller frängre kretsen af bekanta och umgängesvänner, sammansluter sig en grupp damer till ett frivilligt arbetslag för att under loppet af en vecka sömma så många svenska flaggor, som medlemmarne lämpligen hinna med. Hvarje lag utser en ledarinna, som till Iduns

redaktion senast den 30 april anmäler lagets önskan att deltaga i flaggveckotävlingen och samtidigt insänder en namnförteckning öfver ledamöterna.

Beträffande flaggorna böra de tillverkas af ylleduk och storleken vara den mest brukliga: längd 240 cm., bredd 150 cm. Härtill åtgå 4,30 meter blå flaggduk och 2,45 meter gul dylik. Ylleflaggduk, af 60 cm:s bredd, kostar kr. 1:25 pr meter, och kunna de arbetslag, som ej ha tillgång till materialet på sina olika orter, rekquirera flaggduk från Nordiska kompaniet i Stockholm, hvilken firma, på af oss framställd begäran, lofvat att åt eventuella rekvisiter till ofvannämnda pris lämna 10% rabatt. Det är nämligen meningen att medlemmarne af de olika arbetslagen skola för det goda syftets skull själfva bekosta sitt arbetsmaterial. Vid flaggornas förfärdigande måste såväl de rätta färgnyanserna som de riktiga proportionerna mellan korset och fälten noga iakttagas. Se för öfrigt vidstående bild, där siffrorna angifva korsets och fältens mått i centimeter på en 240 cm:s flagga.

Hvad tiden för flaggveckan beträffar ha vi ansett lämpligt fastslå dagarne

4—10 maj.

Sedan därefter samtliga arbetslag, och som vi hoppas med bästa resultat, avslutat sitt arbete, torde ledarinnan för hvarje krets till Iduns redaktion senast den 20 maj insända en af två personer bestyrkt uppgift på, hur många flaggor af den angifna storleken som förfärdigats, hvar efter Idun till samtliga medlemmar i de 10 lag, som i örhållande till sitt medlemsantal åstadkommit det största antalet flaggor, utdelar hvar sitt konstnärligt utsmyckadt

Hedersdiplom

som ett minne af deras ådagalagda nit för den fosterländska saken.

Under sommarens och höstens lopp skulle sedermera deltagarne å sina respektive platser ombesörja flaggornas försäljning till själfkostnadspris. Som lämpliga förmedlare vid försäljningen ha vi trots att våra pigga och fosterländska boyscouts gärna vilja biträda. På orter, där sådana saknas, torde vederbörande genom andra praktiska åtgärder se till att afsättningen får möjligast gynnsamma resultat.

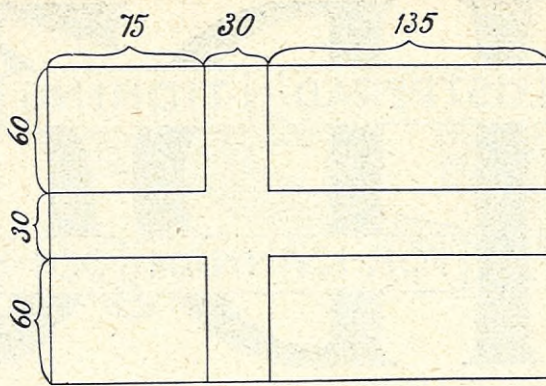
Hvad beträffar de penningmedel, som härigenom komma att inflyta, kunna de helt visst ej användas bättre än till

vårt fosterlands försvar.

Vi ha därför satt oss i förbindelse med Svenska Kvinnoföreningen för Fosterlandets Försvar, hvilken med tacksamhet förklarar sig vilja mottaga denna gåfva från de svenska kvinnorna. De olika arbetslagens ledarinnor behagade alltså i sinom tid till den nämnda föreningens skattmästare, fröken Gunborg Elfving, Riddaregatan 11 A, Stockholm, insända de belopp, som flaggornas försäljning kommer att inbringa.

Svenska kvinnor!

Idun tror sig på goda grunder ej taga miste, då hon räknar med edert fosterländska sinnelag och er handlingslust för den här framlagda tankens lyckliga

genomförande, så mycket hellre som det gäller att befrämja två så goda ändamål: det första att vår flagga bättre än hittills må komma till heders; få en ärad plats i hvarvt svenskt hem, där hennes klingande färgspråk i helg och söcken skall tala till oss som en mor till sina älskade barn; det andra att draga ett strå till stacken i det stora försvarsarbetet för vårt lands bevarande som ett fritt rike åt Sveriges folk i närvarande och kommande tider.

Stockholm i april 1914.

IDUNS REDAKTION.

Ett hundra (100) kronor

i pris för

En ungdomsberättelse lämplig för Iduns Ungdomsbilaga

Denna vår täfpling afser att framkalla en spännande äfventyrsskildring, frisk och ren till sitt innehåll och hvars handling är förlagd till vårt eget land. Berättelsens längd lämnas åt författarens eget afgörande.

Täflingsmanuskripten, som skola vara försedda med påskriften IDUNS JUNI-TÄFLING samt åtföljda af försegladt motto, innehållande författarens namn och adress, måste vara inlämnade till redaktionen af Idun senast den 1 nästkommande maj. Stockholm den 1 april 1914.

IDUNS REDAKTION.

Hvad tänker den svenska kvinnan?

U AR SVERIGE VORDET EN man." Kunde det sägas nu, vore dess framtid tryggad. Den dagliga tidningspolemiken visar oss att det icke kan sägas.

Svenske män stå öfver hela landet i harnesk mot hvarandra, och söka med språkets jonglörskonst splittra väljarskarorna i den fråga som borde kunnat ena dem alla.

Hvad tänka Sveriges kvinnor, hvad ha de tänkt, när de läst dessa himslånga tal, räknat alla olikartade resolutioner från skilda orter, mätt värdet af alla dessa oräkneliga ord? Kan man om dem säga, att de i dessa dagars stridsfråga stå som "en kvinna"? Det är väl knappast troligt, eftersom de fördärliga partilinierna enligt manligt mönster begynt dragas upp äfven bland dem.

Hur tänker den svenska kvinna, som står öfver partierna, hennes — liksom majestälets — enda rätta plats?

Det skall förutskickas, att den kvinna, som här åsyftas, är en af dem, som tro på den absoluta rättmätigheten af kvinnans kraf på full medborgarrätt en gång i tidens fullbordan. Denna kvinna älskar sina medsystrar och har

det mest lefvande nit för deras intressen, men sitt land sätter hon öfver allt annat. Ty hon älskar det ända till smärta.

När det gällde att välja mellan kvinnornas intresse och Sveriges otryggade försvar, fanns det helt enkelt för henne inget val. Med sinneslugn såg hon kvinnornas lifsfråga genom ministärens afgang undanskjuten på obestämd tid. Sveriges själfständighet är för henne en kvinnornas lifsfråga framför alla andra. Bli de själfva trålar under främmande ok, hvar finns då deras rösträtt?

När denna kvinna alltså hörde och läste de många orden, de hätska utfallen, alla lögnar och motlögnar, bemärkte all denna förnedrande försvars- och valhets, hela denna apparat, som anses oundgänglig, när män göra politik — berördes hon af någonting henne underligt främmande.

Med bittert förakt undrade hon hvarför det talades så mycket och handlades så litet?

Bandhunden är hvar stund beredd att med tillsättande af tänder, hud och lif hindra en hvar att komma hans koja för nära. Fågeln försvarar utan att skona sig själf sitt näste med näbb och klor! Och denna fullt naturliga lag att till det yttersta försvara hem och land skall vara så svårattlig, att människor skola behöfva stå upp och strida med hvarandra i konstrika anföranden om skälen för eller emot ett betryggande försvar. I sanning, vid denna tanke känner hon det nästan som en förödmjukelse att vara människa! Hon blyges att tillhöra den nation, som så kan köpslå om det, som de oskäligen djuren fatta som en själfklar sak.

Därför berör det henne ock pinsamt, när hon rätt ofta i de upprop, där det gäller insamling af medel till valrörelsens — valrörelsens, heter det till och med — befrämjande, ser en vädjan till alla medborgare, män och kvinnor, att icke undandraga sig. Märkligt nog hedras hon här med benämningen medborgare, när hennes hjälps behöfs, hon som af männen nekas den yppersta af alla medborgerliga rättigheter, den att på valdagen gå fram med sin röst för tryggheten af ett älskadt fosterlands frihet. Hade hon ägt den, icke skulle hon någonsin drömt om att "undandraga sig", såsom det vill synas att männen befara af hvarandra. Sedan hon med sina medel hjälpt dem att drifva fram de tröga väljarna, vänta de att hon skall tråda åt sidan för att med knutna händer åse, hur dessa villrådiga män gå fram i skock för att rösta, som partiledningen vill, icke som deras samvete bjuder. Rösta för det eller det lilla partiets intresse, när det gäller Sveriges vara eller icke vara!

Då flyger kvinnans blick ut öfver detta fagra land, som fäderna värjt och odlat, och där deras ben hvila. Hon låter den länge dröja vid dess mörka skogsåsar, speglade i leende sjöar, dess finlemmade björkar och majestätiska furor, dess holmar och skär, dess tusen rödlimrade slugor och stolta herresäten, och hon känner hur hon med hvarje fiber hänger fast vid denna jord, som fostrat henne — —

Hade hon i dessa dagar ägt en röst, skulle det än kostat henne lifvet — ja allra helst då! — hon skulle gett den utan tvekan, utan prutmän för fädernejordens trygghet med samma primitiva känsla af kärlek och mod, raseri och förtviflan, som griper örnhanan, när hon ser boet i fara. Ty ännu efter sekler bor i hvarje kvinna något af Jeanne d'Arcs glöd och själförgåtande fosterlandskärlek.

SIGRID PLATEN.

Prenumerationspris:

Vanl. upplagan:		Praktupplagan:	
Helt år.....	Kr. 6.50	Helt år.....	Kr. 9.—
Halft år.....	> 3.50	Halft år.....	> 4.50
Kvartal.....	> 1.75	Kvartal.....	> 2.25
Månad.....	> 0.75	Månad.....	> 0.90

Iduns Byrå o. Expedition, Stockholm, Mästern Samuelsgatan 45.

Redaktionen: Riks 16 46. Allm. 98 03. Kl. 10—4.	Expeditionen: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Red. Nordling: Riks 86 60. Allm. 4 02. Kl. 11—1.	Annonskontoret: Riks 16 46. Allm. 61 47. Kl. 9—6.
Verkst. direktören kl. 11—1.	Riks 86 59. Allm. 43 04.

Annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:		Utländska annonser:	
25 öre efter text.	30 öre å textside.	30 öre efter text.	35 öre å textside.
20% förhöjning för särsk. begärd plats.		20% förh. för särsk. begärd plats.	

Sju noveller om "de själfförsörjande".

ET VAR EN TIDIG LORDAGS-morgon och Ada Holmberg var på väg till barnkrubban med sina tre barn. Som ofta är fallet i augusti under rölmånaden blåste det kallt och regnade, och modern bar lill-Britta på armen, två-åringen med det skålmska kerubansiktet omgifvet af ett svall af korta ljusa lockar. Men hon bar henne äfven ofta i vackert väder af lust att känna dessa mjuka, fasta, oskuldsandande lemmar tryckta intill sig och den lilla runda armen i fast grepp kring sin hals. Om några minuter var det ju att skiljas åt för hela dagen och lämna barnet i andras händer, inte få sjunga för och med det, icke få trösta det och torka dess tårar, då barnasorgen häffigt fyllde dess lilla klappande hjärta, men hämta det på kvällen som en slaknad blomma lutande hufvudet mot moderns axel.

Framför henne gingo de två äldre barnen hand i hand. Femåringen Stella med långa ljusa lockar kring ett fint, mjukt rörligt ansikte, hvars lifliga blick så ofta bar ett drömmande uttryck. Sjuåringen Thor, rundlagd och mörk med slätt, lätt, mörkt hår kring den vackra pannan, en liten röd, bestämmd mun, pigga, svarbruna ögon och en liten rynka i pannan, då han skarpt funderade på något.

Systemen höll han på ett beskyddande sätt vid handen, medan båda lifligt pratade med hvarandra som kvittrande fåglar. Modern såg i honom faderns afbild. Så manlig, vacker, hederlig och skötsam skulle också hennes gosse bli. Mors och systrars stöd.

Ada ryste till som alltid, när de kommo förbi det träruckel, hvarifrån de nyligen flyttat. Där hade mannen hyrt, emedan han som de flesta sjömän tyckte om att bo i ett mindre trähus. Själff hade han aldrig varit med om inflyttningen. Dit hade underrättelsen kommit om hur den lastångare, där han var andre styrman, förlit med hela besättningen. Där hade den unga änkan utkämpat sin kamp mot sorgen och segrat genom moderskärleken, som stålsatt hennes vilja, tills denna äfven förlänat henne fysisk kraft. Men då mannen föga bekymrat sig om fukten i denna kåk, hvars grönskande gård barnen tyckte så mycket om, emedan de aldrig tänkte på dess stinkande lukt, hade Ada lefvat i ständig ångest för att de skulle insjukna mer eller mindre farligt till följd af osundheten där. Och hon gaf sig ingen ro, innan hon fått en mer hälsosam bostad. Denna fann hon tre trappor upp i en ofantlig hyreskasern för arbetare, ett hus, där ingen fukt fanns, som hölls snyggt och hade ljusa, luftiga rum, hvaraf hon hyrde ett stort med spis i kakelugnen.

Ett vimmel af hundratals barn funnos ju där. Men hon höll sina små ifrån dem, hvilket lyckades tack vare krubban. Om söndagarna var hon alltid själf med dem.

Men nu hade Thor fyllt sju år, och om några veckor skulle han börja skolan. Endast af särskild nåd, emedan han var så omtyckt och hjälpsam, fick han stanna kvar, tills han började skolan. Hur skulle det sedan bli? frågade sig modern bekymrad. Inte kunde han sitta ensam hemma hela dagen. Hon hade ännu icke fullt utredt för sig, hur hon skulle ordna för barnen. Icke heller hade

Härlig mig synes den mannen . . .

HÄRLIG MIG SYNES DEN MANNEN, som härdig och trofast reder den torfva, den jord, där hans hjärta är bofast, härlig den man, som på fädernas grundval vill bygga högre och bättre med aldrig förtröttad hand. Härlig mig synes den mannen, som mer än sin egen sveff skaffar skörden, som stiger ur fädernetegen, mer än sin egen möda de lugna och trygga dagar hans omsorg bereder hans fädernesland!

Härlig mig synes den mannen, som vet att bevara troget sitt eget, och stolt vill sitt eget försvara. Röster af vacklande ängslan och krypande feighet finna ej svar i hans breda och manliga bröst. Verkar han än i det tysta vid fädernesgården, skön är hans bana och öppen och ärlig för världen, trogen sitt eget han vaksamt med allvar och seghet följer allenast den bjudande pliktens röst.

Härlig mig synes den man, som när af-tonväkten ändrar hans dag, med lugn åt de kommande släkten lämnar betryggadt det arf som fäderna skänkte, härligt mig synes hans lif, hans lif var en mans. Lyste det än ej af yttre ståt och förgyllning, värdig han var väl ett folks och en diktares hyllning — om ock hans namn ej i guldskrift på marmorn blänkte, skönt var hans livsverk och värdigt en segrares krans.

Tiden är stormig och kvaf, och det tärnar i öster, mullrar som åska af dofva och hotande röster; stundom en suck, som ej fängelsemurarna dämpa, när oss från landet, hvars frihet och framtid man stal. Siar det ondt eller godt för Skandias länder? Grip blott geväret mer fast i allt fastare händer! Ett är dock säkert: en gång, kanske snart, få vi kämpa dyrt för vår plats bland de fria nationas tal.

OSCAR STJERNE.

III.
EN MODER.
Af AMALIA FAHLSTEDT.

hon funnit form för, hur hon skulle uttrycka sig för att varna honom för dåliga inflytanden af andra barn. Hur förståndig han än var, så var han ju bara ett litet oskyldigt barn.

— Mamma — sade Thor, då de voro nära barnkrubbans port. — Vi få väl fara till Djurgården i morgon.

— Ja, om det bara blir vackert väder, ungarna mina.

Alla vackra sommarsöndagar gjorde hon utflykter med dem i det gröna, medförande matsäck för hela dagen. Likt henne själf hade barnet öppet sinne för det vackra i naturen, och utan onödigt kallt lät hon dem röra sig fritt mellan träden, på ängen, vid stranden.

Det blef emellertid vackert väder och alla voro tidigt uppe för att man skulle komma tidigt ut. Thor och Stella hjälpte kvickt och behändigt till med litet af hvarje. Den förstnämnde särskildt med att springa ärenden.

Nu var dock allt färdigt. Barnen klädda, nätt och prydligt som Ada alltid höll dem; rummet städadt, matsäcken inpackad och frukosten framdukad. Men Thor, som sprungit ned det sista ärendet till magasinet, kom icke tillbaka. Slutligen blef modern orolig och gick ned för att titta efter honom, medan Stella såg till att lillsystemen icke gjorde ofog.

Magasinet hade han för en lång stund sedan lämnat, men en liten flicka från huset, där Ada bodde, sade att han var inne på gården, där pojkarna slogos. Ada ilade med klappande hjärta dit. Den stora hyreskasernen bildade egentligen ett komplex med tvenne gårdar, sammanbundna genom en murad hvalfgång. Större gossar från de olika gårdarna hade gjort sig till hästar för de smärre gossarne, som de buro på sina axlar, och rusade emot hvarandra i hvalfvet under försök att tränga hvarandra tillbaka. Leken hade vid Adas ankomst uppnått en vild karaktär med svordomar, oansändiga ord och later. En af de små ryttarne var Thor, som halft förskräckt, halft upphetsad var inne i leken.

Med ett högt ångestrop var Ada midt i gruppen och ryckte åt sig gossen.

Leken afstannade hastigt, och de större gossarne satte ned de små.

— Understå er inte börja den leken igen — sade hon. — Jag skall skicka hit portvakten.

— Tag din oäkting och gå, gamla fjälla — skrek en röst ur hopen, hälsad af skrattsalfvor.

Thor följde modern tyst, men litet motvilligt uppför trapporna. Då de kommo in, sjönk Ada ned på en stol och ställde gossen framför sig.

Thor stod med röda fläckar på kinderna, nedslagen blick och ett osäkert leende, som om han vore färdig att brista i gråt.

— Thor, sade hon, — hvarför kom du inte upp igen? Hvarför var du med de där dåliga gossarne?

Han slog upp ögonen en sekund och sade med ett främmande uttryck i rösten:

— Det var roligt. —

— Roligt? Med de där pojkarna, som buro sig så fullt åt?

Och plötsligt brast Ada ut i en nervös gråt.

KOSTYMER

för 5 kronor stycket är väl billigt? Sänd Eder gamla smutsiga, nerfläckade kostym i och för kemisk tvätt och prässning till Örgryte Kemiska Tvätt- & Färgeri A.-B., Göteborg och Ni blir förvånad öfver det goda resultatet. Det är ej likgiltigt, till hvilken affär Ni vänder Eder, ty det är stor skillnad på kemisk tvätt och — kemisk tvätt.

KLIPPAN.

Modernaste Finpappersbruk.

Specialiteter:

Finare Post-, Skrif-, Kople- och Tryckpapper samt Kartong.

Djuns textpapper tillverkas af Klippan.

Flickorna, som häpna och skrämde iakttagit den underliga scenen, instämde högljudt i moderns snyftningar.

Då böjde Thor sig ned, borrade in hufvudet mellan moderns armar och blandade sina tårar med de andras.

Ada blef nu lugnare, drog hans hufvud till sitt bröst och höll honom hårdt omfamnad.

Och när hennes egna tårar torkat, sköt hon honom ett stycke ifrån sig, men höll ännu fast honom och såg honom in i ögonen.

Thors blick var åter klar och öm och draget kring munnen som förr, ehuru några snyftningar ännu trängde upp ur hans bröst. Systerarna hade kommit fram och lutade sig också mot modern.

— Gråt inte, mamma, sade Thor — snälla lilla mamma, gråt inte. Jag skall aldrig mer leka med dem. Di ä' nog ofäcka, tror jag.

Ada drog en djup suck af lättnad. Allas deras tårar hade bortsköljt de stänk af besmittelse, som fäst sig vid barnets själ vid den flyktiga beröringen med de råa sällarna.

Ännu en gång slöt hon dem alla tre i famnen och sade med sitt vanliga glädtiga tonfall:

— Nu ska vi vara glada igen och gå ut till Djurgården. Och vet ni hvad? Mamma bjuder er till Skansen. Där är billighetssöndag. Vi ska se på alla djuren och höra musik och äta i "Thorslunden", som när pappa var med en gång.

Löftet besvarades med ett jubelrop af Stel-la och Thor, och lill-Britta stämde in af hjärtans lust, ehuru hon inte visste hvad det var frågan om.

Ada Holmberg skulle under vanliga omständigheter icke ansett sig ha haft råd med detta, men hon var ifrig om att med nya lifliga intryck hos Thor utplåna minnet af hans sammansättning med de vanartade barnen. Och med den behärskningsförmåga hon lärt af lifvet, sköt hon undan det mörka grubbel, morgonens händelse ville väcka hos henne, och visade sig glad med barnen, så att dessa finga en utomordentligt rolig dag. Till kvällsvard finga de hvar sitt stort pepparkakshjärta ur ståndet att äta på hemvägen.

Men innerst gnagde tankarna Ada och växte sig allt större inemot kvällen. Ändtliga voro de dock hemma, där barnen snart djupt insomnade. Och Ada var ensam med nattens tystnad och djupa skuggor.

Så mörk stod också framtiden för henne, ehuru hon så bra lyckats hålla nöden från deras dörr, svältens, bostadsbristens och nakenhetens nöd. Men här var värre fara å färde. Hvad hjälpte all annan nöds afhjäl-pande, om barnen "togo skada till sin själ"! Hon lutade hufvudet i händerna och hviskade i mörkret:

— Ve oss, ve oss, arma mödrar, som måste lämna våra barn vind för våg, låta dem bli gatungar, utsatta för att bli lastens offer!

"Måste?" — nej, nej, hon måste ställa det så att de icke blefvo det. Hon måste skaffa sig hemarbete. Men hur?

Hade det varit möjligt att få det från den syateljé, där hon arbetade, hade hon länge sedan haft det. Att sätta upp egen ateljé utan att veta om hon fick kunder. Det behöfdes kapital till detta, om också icke så stort. Hennes tvåhundra kronor, som hon lyckats rädda af de pengar, rederiet sändt henne efter mannens död, det var ju nu en fullig summa bara.

En underlig tanke tog form hos henne. En figur, som hon alltid jagat från sitt minne, emedan blotta tanken på honom besudlade hennes själ, framträdde nu för henne i mörk-

Helfrid af Wetterstedt.

genomskimrade hennes förtärdes af en svår nervsjukdom. Helt som hon gifvit sig åt sin liffsuppgift, egen musikutöfning och sångundervisning, hade hon svårt öfversträngt sig, och då hennes lidande bland annat yttrade sig i hörselhallucinationer, träffade det hennes innersta liffs-nerv.

Helfrid af Wetterstedt var född 1859 i äktenskap mellan framlidne friherre Gustaf Ludvig af Wetterstedt, och hans äfven framlidna maka, född Hellgren. Redan i mycket unga år framträdde otvetydigt hennes musikaliska begåfning och hon fann uttryck för densamma i sången. Hon ägde en mjuk stämma med betagande charm i klangen. Stämman utlofvade först äfven en betydande voly-m, men en genom alltför tidigt energiskt bedrifna förstudier ådragen halsåkomma minskade stämman och begränsade den till den intima musiken. Men på detta område gaf Helfrid af Wetterstedt sin sång med en sällsynt sjäfull, individuell konstnärlighet, fylld af vibrerande lif.

Åren 1875—77 genomgick hon Musikaliska akademien som professor Julius Günthers elev, tillbragte därefter två år vid konservatoriet i Paris, studerade sedan en längre tid här hemma för Fritz Arlberg och avslutade, åter i Paris, sin utbildning för professor St. Yves Bax, en af dåtidens mest framstående sånglärare.

Helfrid af Wetterstedts sångundervisning, åt hvilken hon i Stockholm under en tid af 25 år ägnat sina bästa krafter, var präglad af fint uppfattande intelligens och stor utvecklande förmåga. Hennes elevs tacksamhet tog sig också uttryck på hennes 50-årsdag i en samlad varm hyllning. Det fanns också bland dem icke få obemedlade, som hon, oakadt sin så upptagna tid, skänkt frimmar.

Som offentligt uppträdande har hon medverkat vid Filharmoniska sällskapets konserter, samt gjort konsertturné tillsammans med Emil Sjögren. Det var dock särskildt inom Stockholms intima musikvärld som hon gjorde sin mest betydande insats såsom utöfvande konstnär, och minnet bevarar toner, genomträngda och burna af en nobel och sann personlighets äkta stämningar.

Rörlig i sitt själslif omfattade hon utanför musiken med ett för hennes ansträngda nerver kanske alltför starkt intresse äfven humanitära och sociala frågor, och hvar hjälp behöfdes, slösade hon med sig själf.

Hennes musikaliska känslolif hade sina finaste rottrådar i hennes hjärta.

Din själ var ton.
Allt ljus var ton.
Då tonen svek,
så bröts ditt lif.

BERTHA HÜBNER.

ret, belyst af hennes egen eftertanke. Lika afskyvärd förekom han henne som någonsin de gånger han velat locka henne till sig. En gammal rik vällusting, som bodde ej långt därifrån. Man sade att han furstligt betalade dem han fann särskildt behag uti. Att köpa, rädda sina barns renhet med uppoffring af sin egen.

— O, jag är på väg att bli vansinnig! — suckade hon i mörkret, medan rysningar af afsky genomlade henne. — Hur skulle jag som sådan få makt öfver mina barns själar! En mor, som sådana råa slynglar med fog kunde ropa "fjälla" efter, medan de gånge hennes barn smäleksnamn. Hvilket skydd skulle de finna i en sådan mors famn?

— Men en möjlig utväg måste finnas. Och fann hon den ej, hur fåvitsk hade icke hennes fruktan varit för att de skulle sjukna och dö. Att bära sina barn obesmittade, med skuldlösa själar till grafven, det var långt från det bittraste en mor kunde lida.

Hur många tusentals mödrar, som arbetade utom hemmet, hade icke böjt sig för denna grymma samhällsordning och låtit det gå på en höft i hopp att deras barn icke skulle bli alltför dåliga bland andra, genom arbete komma ifrån de dåliga vanor, de lärt sig och på det hela blifvit rätt hyggliga människor.

O, och hur många tusentals barn hade det icke misslyckats med, och dessa, som en gång varit små söta, renhjärtade barn, blifvit något i andligt afseende så vanskapligt och förvridet, att de utvecklats till helt andra väsen, än de varit i sin knoppning.

Nej — hellre än att detta skulle ske gick hon med dem — — —

Tanken formade aldrig ordet. Det blef svart omkring henne.

Var detta storhet, aldrig kunde hon bli så stor att hon släckte — — —

Hon tog några steg och knäföll mellan barnens bäddar, medan hennes öron hörde ljudet af deras jämna andetag.

Hon knäppte samman händerna. Hvar fanns han, denne Gud, som dagligen och stundligen lämnade de mest hjärtskärande böner ohörda? Hvar fanns vederkvickelsen, som han lovat de arbetande och betungade?

O, ingen Gud finns, ingen Gud finns att sända mig sin hjälp — klagade hon.

Stel och kall som om allt dött inom henne låg hon knäböjd, tills ett underligt ljud träffade hennes öron.

Det var lill-Brita, som i sömnen sjöng ett par takter ur en vårvisa, som syskonen lärt henne, ehuru hon knapp kunde uttala orden. I det samma slog också klockan fyra och en solstråle trängde in i rummet genom en springa i gardinen.

Då var det som om en röst hviskat ur moderns eget inre:

— Det finns något gudomligt i lifvet. Lifvet själf, orenadt af människor, är gudomligt. Dina barns själar äro tre lifvets friska källsprång. Dagen kallar dig till kamp för det gudomligas seger. Moderskärleken är en af lifvets starkaste makter.

Hon reste sig och drog upp gardinen för att hälsa och hälsas af den gudomliga solen. Därefter fälde hon åter ned den.

Så klädde hon af sig och sökte några timmars hvila för att hämta kraft till den strid hon denna dag började mot ödet, som velat rycka barnen ur hennes famn.

Hon hade nu en fast tro, hon trodde på lifvets makt inom henne själf.

För hudens vård och ansiktets skönhet

CREME SIMON J. SIMON, PARIS.

Enda skönhetsmedel som icke irriterar huden.

K. ANDERSON

Förlofningsringar.

Extra nya modeller.

Praktikalag, ringmått gratis.

KUNGL. HOFJUVELERARE.

JAKOBSTORG 1. REGERINGSG. 19—21.

Vår apriltäfling

OM "ETT HUMORISTISKT KÅSERI" HAR synbarligen varit ett svårt ämne, eftersom manspilan bland de tällande blef så stor. Åtskilliga tycas ej ha haft rätt klart för sig hvad som menas med ett kåseri och ännu mindre hvad som menas med ett humoristiskt sådant. Men humorn är ju också något som det svenska lynnet är mest vanlottadt på, och det är ett ofta iakttaget fenomen, att personer med humoristiskt temperament i det dagliga lifvet bli antingen sorgbundna eller högtidliga, då de genom pennan vilja utlösa sina känslor. Nå, det kan nu ingen doktor hjälpa, ännu mindre en tidningsredaktion. I brist på det yppersta får man vara glad åt det goda, och det är hvad vi önska vara i detta fall. Det är tre manuskript, som ådragit sig prisnämndens uppmärksamhet, nämligen "Om konsten" af hr Helge Wahlgren, Stockholm, "Småprat i skymningen" af hr Algot G. Werin, Lund, och "Litet prat om flickor" af fru Astrid Wäng-Flander, Helsingfors. De två förnämnda författarne få dela priset mellan sig, erhålla alltså 50 kronor hvardera, och beträffande den sistnämnda önskar Idun förvärfva hennes uppsats mot vanlig honorärsberäkning. Stockholm den 1 april 1914.

IDUNS REDAKTION.

Om konsten.

Prisbelönadt kåseri af HELGE WAHLGREN.

AN MÅSTE FOUNDRA SIG ÖFVER, att någonting så onyttigt som konsten kunnat få makt öfver våra hjärtan. Till och med staten, som intet hjärta äger, har sträckt vapen och offerar numera årligen summor till inköp af taflor, hvilka hängas upp på väggarna i därtill särskildt afsedda hus. Hvarje människa, som vill räkna på intellektuell aktning af sina medmänniskor, dyrkar konsten. Alla äro vi ju ense om, att folk, som endast intressera sig för hästar, äro människor utan intressen, under det att människor, hvilkas liffsuppgift är att afbilda hästar, äro folk med intressen. Den, som icke tror på konsten, är en jordbunden materialist, endast jämförlig med de krassaste affärsmän. Konsten är nulidsmänniskans religion. Den döende målaren i "Doktors dilemma" säger: Jag tror på Michel Angelo, Velasquez och Rembrandt. Detta är nu konstens ortodoxi. Sekterismen och kätteriet grassera till det otroliga. Vi anse det icke osannolikt, att det finns människor, som gå hädan i tron på Grünwald. Hvarje generation har sina dogmer och skrattar åt den kommande generationens, medan man — utan själfironi — skrattar åt, att en föregående generation skrattade åt ens egna. Den konstreligiösa litteraturen växer dag för dag. Det finnes krönikböcker, domareböcker och profetiska böcker; lag och evangelium. Om söndagarna är det gemensam gudstjänst i Nationalmuseum; men bönehusen och uppbyggelsestunderna äro många. Äfven pilgrimsfärder förekomma. Laurin berättar på sina föreläsningar, att man mycket ofta reser från New York till Dresden enkom för att se Sixtinska madonnan.

Naturligtvis finns det grader i denna religiositet som i annan. Somliga nöja sig med vykort på väggarna, hvilket väl knappast betyder större fromhet, än att läsa bordsbön. Andra åter äro så upptända, att de bygga sig egna tempel. Äfven otrogna och skeptici förekomma. Då biografdirektörerna för någon tid sedan hädade konstens gudom genom att vilja öfverföra begreppet konst på sin handling — naturligtvis med tanke på snöd vinning — var det någon som undrade, om det icke skulle vara lika effektivt att annonsera:

Obs! icke konst! Hvilken metod herrar biografdirektörer förmodligen — åtminstone användningsvis — utan tillräcklig framgång pröfvat, eftersom de voro så ifriga på konsten.

Förvisso är det konsten, som drifver ut religionen ur våra hjärtan. Vi veta det, men vi förstå det icke. Det är för oss en gåta, ljuf och skrämmande som en oresonlig och ändamålslös passion, om hvilken vi icke veta, hvarthän den kan leda oss. Religionen har dock helt andra förmåner att bjuda, t. ex evig salighet. Kristendomens segertåg öfver världen är också så mycket lättare att förstå, då man betänker, huru mycket blod som flutit i dess spår — det är förvisso icke få människor som blifvit frälsta af skräck. Konsten däremot använder sig så godt som uteslutande af fredliga vapen. Religionens stridsmän och banérförare äro dessutom i regel kända för sitt goda hull — martyrerna äro undantagen. Men hvad har under tidernas lopp förmått skaror af män och kvinnor att afsäga sig kläder och föda för att gå ut med konstens fana i händerna? Martyrerna äro här regeln. Det är först i våra, de yttersta dagarna, man hör talas om korpulenta konstnärer, hvilket torde ge vid handen, att konstens blomningstid nalkas sin kulmination!

Och vi alla, som endast tro! Religionens löften har ingen kunnat jäfva, ty uppfyllelsen ligger ju dold på andra sidan den mörka floden, men konstens besvikelser drabba oss ju hvarje dag. Dessutom har den egentligen aldrig lofvat oss någonting. Och likväl — o hjärta!

Det var en gång en ung man, som var mycket from i konsten. Han hörde icke till de förmättna, de, som känna sig kallade att förkunna. Han låg på knä och trodde. Men en dag föll det sig så, att han började tänka. Och all hans ro var försvunnen. Han gick till sin biktader och sade: Förvisso, min fader, är min tro densamma som förr, men likväl, o fader, jag skulle så gärna vilja veta, hvad det är, den gudomliga konsten ger mig. — Du förmätne, sade prelaten, icke höfves det dig att forska. Den vise Anatole France har sagt: Man måste tänka rätt, innan man tänker. Ty sedan är det för sent. Har jag icke sagt dig, att konsten lyfter din själ upp öfver materien? Så säga alla rättrogna. Är icke detta dig nog? — Jo, fader, detta är mig nog, ty nu vet jag hvarför jag är säll. Konsten lyfter min själ upp öfver materien, jublade han och gick bort.

Den dagen hängde en af Zorns kulltaflor i fönstret hos Hallins — detta tilldrog sig nämligen medan Hallins konsthandel ännu existerade. Den fromme visste det och gick dit och lade sig på knä utanför fönstret och försjönk i andakt.

Efter några timmar kom en poliskonstapel fram till honom. Hvarför ligger ni där, unge vän? frågade han. — Min själ lyftes öfver materien, sade ynglingen och sneglade på kullans vador. Konstapeln skakade på hufvudet. — Olycklige unge man, sade han, ni far vilse. Det är endast dåliga konstnärer, hvilka förgripa sig på naturen för att däri inlägga något öfversinnligt. Konstnärrens uppgift är just att ge oss materien, naturen, verkligheten. — Men allt detta hafva vi ju redan förut, sade ynglingen. Verkligheten, det är ni och jag. Hvarför arrangera vi icke utfällningar af människor och ting i stället för af taflor? Men polismannen svarade: Jag hör att ni icke läst filosofen Bergson, som för närvarande är så på modet, att han måst förlägga sina föreläsningar till den tid af dagen då Paris damer ännu icke äro uppstigna, för

att han icke skall storkna af parfym. Ni och jag förnimma hvarandra med synförmågan, men vi lägga icke märke till denna förnimelse; den är såsom en fotografisk bild, hvilken ännu icke blifvit framkallad. Först sedan målaren isolerat förnimmelsen i en tafla, kunna vi i verkligheten varseblifva hvarandra. Den unge mannen reste sig och sade: Har Bergson sagt detta, är det naturligtvis sant. Jag har alltid älskat sanningen och vill icke vandra omkring som en lögn. Jag vill, att människorna skola se mig sådan jag är. Jag vill låta måla af mig.

Han begaf sig därifrån. På vägen kom han att gå förbi ett högt berg, belyst af en sjunkande sol. — Detta är vackert, tänkte han, men jag vill gå upp på Nationalmuseum för att se efter, huru vackert det är.

Framför Bredas "Teresa Vandoni" stod en välklädd dam försjunken. I samma ögonblick ynglingen trädde in, ropade hon till sin väninna, som stod ett stycke därifrån: Lydia, har du sett lilla moppe? Hon var förmodligen hundvän. Ynglingen föll på knä hvar som helst.

Om en stund kom en man fram till honom. Den fromme såg genast, att det var en af de invigde, ty hans ansikte saknade lifvets form och färg. — Hvad söker ni här, unge man? sade den invigde. — Naturen, sade den fromme bäfvande. Då skrattade den andre: Naturen! hahaha! Ni är en af dessa människor, hvilka säga om en tafla: det är så lefvande, att man vill ta på det? — Nej, o främmande herre, sade ynglingen, men när jag ser vacker natur säger jag: det är som på en tafla. — Naturen! skrattade änyo den invigde, hvarför icke lika väl litteraturen? Eller själen, hva sa? Vet ni, hvad en tafla är, unge man? Det är färg. Ingenting annat än färg, förstår ni. Någon gång linje. Men eljes färg. — Jaså, sade ynglingen tveksamt, och reste sig ofrivilligt, borstade af sina byxor och försvann.

På Karlavägen gick han förbi en färg- och kemikalieaffär, hvars skyllt han väl kände till. — Färg, tänkte han, och det stramade i knäveckan såsom till knäfall. Men han gick vidare. Han var mycket bedröfvad.

Då hviskade hans goda genius i örat på honom ordet skönhet. Och ynglingen fylldes af en stor glädje. — Skönheten, jublade han, och nästan dansade fram på Karlavägen, skönheten är konstens ändamål. I samma ögonblick råkade han kasta en blick in i ett fönster, där det med stora bokstäfver stod: skönhetsvård. Den fromme log ett medlidamt löje. — Ack, det är icke skönhet, sade han, ty jag vet, att ädla människor bildat föreningen Konsten i skolan, för att tidigt vänja barnen vid skönhet, men jag har aldrig hört, att de vackra lärarne och lärarinnorna ha högre lön än de fula; jag har också hört, att staten understödjer föreningen för spridandet af vackert möbelyg, men jag känner icke till någon förening för befrämjandet af vackert hår eller ens vackra kläder.

Han sväfvade vidare och var ändtligen hemma. Hans blick föll på Klingers "An die Schönheit", som hängde öfver hans soffa. Han stirrade på den och blef änyo beklämd. — Jag förstår icke, sade han för sig själf, hvarför ynglingen ligger på knä inför hafvet och icke inför en tafla, som föreställer hafvet. Den gåtan får jag aldrig löst, tänkte han, lade sig på soffan och somnade genast lugnt.

Den ynglingen älskade konsten kanske något mera än vi andra, men icke mycket mera.

Pellerins Växt-Margarin ersätter det finaste mejerismör.
Bästa, drygaste och hållbaraste fabrikatet.

Tre kvinnliga medafjörer.

BRANDFÖRSÄKRINGS-AKTIEBOLAGET Fenix firade den 20 mars i sammanhang med årets ordinarie bolagsstämma sitt 25-årsjubileum. Vid bolagsstämman överlämnades bolagets guldmedalj af grönt och hvitt band på bröstet bäras af tre af bolagets kvinnliga tjänstemän, Fröknarna *Sophie Louise Engström*, *Ellen Philipson* och *Ellen Strömberg*, hvilka alla varit hos bolaget anställda i 25 år. Utmärkelsetecknet, hvars utseende synes här ofvan, öfverräcktes af styrelsens ordförande, förste hofmarskalken O. Printzsköld, hvilken uttalade Styrelsens önskan att lämna ett yttre erkännande för all den pliktrohet och duglighet, som städe utmärkt medaljörerna. *Sophie Louise Engström* är född i Stockholm den 14 januari 1857 och anställdes i bolaget Sverige den 11 november 1879. Sedan det nybildade bolaget Fenix den 1 januari 1889 öfvertagit bolaget Sveriges försäkringsportfölj, inträdde fröken Engström i Fenix

tjänst, där hon alltjämt verkat intill den 1 februari d. å., då hon afgått med pension. Det är ett utomordentligt värdefullt och enastående pliktroget arbete, som fröken Engström presterat under sin långa tjänstetid, hvilket också till fullo värderats af såväl förmän som kamrater. *Ellen Philipson* är född den 28 augusti 1859 i Stockholm och anställdes den 1 oktober 1887 i bolaget Sverige samt inträdde den 1 januari 1889 i bolaget Fenix tjänst, hvarest hon allt fortfarande innehar en ansvarsfull syssla inom revisionsafdelningen. *Ellen Strömberg* är född den 18 september 1865 å Hammarhus, Nosaby socken af Kristianstads län och anställdes i Fenix tjänst i januari 1889. Hon har en lång följd af år innehållit plats som bolagets kassör. År 1906 öfvertog hon bokföringen, hvilken kräfvande syssla hon alltjämt nnehar.

CARL LAGERLOF.

Carolines kärleksaffärer.

Berättelse af KATHLEEN NORRIS.

Bemyndigad öfvers. för Idun.

(Forts. o. slut fr. n:r 13.)

ORTSATT INTE OM DET PINAR dig, sade Edith. Tidigare och senare må vi ha tviflat, men i det ögonblicket trodde vi fullt och fast.

— Jag blef sjuk själf sedan, fortsatte Carrie, men jag blef bra, fast jag inte önskade det. Alla Harrys tillhörigheter brändes, men kaptenen hade hans lifförsäkringsbref, hvilket jag sände till hans släkt i Tyskland, Owen, tillade hon förklarande.

— Det var ädelmodigt gjort, sade Owen. Jag minns, att du sade, att du hade gjort det, redan innan jag kom till San Francisco.

— Nå, besökte du kaptenen, Owen, och tackade honom från oss alla? frågade Edith. Jag vågade icke se på Edith, när hon framställde sin fråga i oskyldig ton.

— Carrie tyckte det var bäst, att jag inte gjorde det, svarade han allvarsamt. Det var storartadt af honom att göra det, men det var kolossalt riskabelt på samma gång. Jag bara skref till honom och tackade för hans vänlighet mot min syster under resan.

— Ni förstår, förklarade Carrie, ingen

människa visste någonting, jag hade en egen hytt och endast smög mig till att vara hos Harry i bland. En hel del passagerare anade antagligen icke, att något tyngde mig.

— Säg mig ärligt hvad du tror, sade Edith, när vi nästa gång voro ensamma med hvarandra. — O, Edith, det är inte möjligt att hon hittat på alltsamman! — Nej, det kan inte jag heller tänka mig, medgaf Edith.

— Jag tänker tillfälligtvis fråga henne om detaljerna från bröllopet, afgjorde jag, hur det gick till, och hvad hon hade på sig.

— Vänta till lunch i morgon, då jag är med, bad Edith.

Carrie kom inte ner till lunch följande dag, men Edith och jag gingo tillsammans upp med hennes bricka. Hon satt och slirrade frånvarande ut genom fönstret, och det rosiga kretonöfverdraget på hennes stol stack af mot den svarta sorgdräkten. Morgonlidningen, som innehöll en fullständig redogörelse af hennes förlust och hennes hemresa, låg i hennes knä, och ett tjugotal bref voro värdslost kastade på bordet.

— Ni får inte skämma bort mig, flickor, sade hon. Ni får inte göra en baby af mig.

— En baby, utropade Edith. Du är underbart tapper. Och det egendomliga var att hon menade hvad hon sade.

Strax därpå gaf sig Carrie in på detaljerna om bröllopet. Vicekonsuln hade varit bedårande vänlig och tillmötesgående, och

gjort allt som stod i hans makt att påskynda saken och förlåna åt giftermålet den privata karaktär, som den sjuklige mannen och hans brud önskade.

— Mr Allen hoppade öfver formaliteterna för vår skull, förklarade Carrie småleende. Han sade mig själf, att ett sådant giftermål annars brukar dra lång tid att arrangera.

— Ja, sade Edith, det har jag alltid tänkt.

— Men vi hade inte de minsta svårigheter, fortsatte Carrie drömmande, tack vare honom. En präktig karl! Men han är icke längre där. På återvägen gjorde vi en visitt, men det hade skett en förflyttning.

— Hvar är mr Allen nu? frågade jag.

— Det vet jag inte, svarade hon utan att låta sig bekomma och flyttade sin tankfulla blick öfver till mig. Jag känner icke till hans privata förhållanden.

Vi voro ingalunda öfvertygade genom detta samtal, snarare ännu mera förvirrade och osäkra än förut, men Carrie hade på ett obekräftligt sätt motat oss på alla punkter, så att vi inte kunde komma åt henne.

När sedan Coolwater började göra kondoleansvisiter, togo Edith och jag mot gästerna, och om det tycktes mig egendomligt att höra hur Edith med ett ögonvittnes öfvertygelse meddelade hufvuddragen i den lilla historien, så var det inte mindre häpnadsväckande för Edith att iakttaga med hvilket medlidande jag återgaf alla sorgliga fakta.

Hon anklagade mig sedan för att ha lagt till flera smådrag af egen uppfinning och påstod att jag berättat hurusom Owen talat med kaptenen, som begravt stackars Furman i hafvet, och att jag själf läst det bref, som kommit från Furmans mor i Tyskland som tack för lifförsäkringen. Men i själfva verket var det Coolwater, som bestod detaljerna, vi behöfde blott bekräfta dem.

Och när Ediths mycket beslutsamma mor på sitt tvära sätt frågade henne: Brukade inte Caroline Mailland förr i världen sätta ihop historier, är du säker på, att det är sant från början till slut? brusade Edith upp, och själf afvisade jag misstanken indignerad.

— Men kära ni, jag menade bara att detaljerna kunde vara litet utbroderade, stammade mrs Polk förlägen. Han kanske lefver än, kära ni, och de kan ha grälat —

— Mamma! sade Edith sorgset, och mrs Polk gick upp till Carrie för att utgjuta hela sin medlidsamma själ, hvarefter hon kom ner och förklarade, att detta var den bedrägligaste historia hon någonsin hört. Följande dag skickade hon Carrie hvita rosor.

Detta hände för fem år sedan. Carries tjocka hår börjar nu bli gråsprängdt, och hon bär alltjämt svart samt violett och hvitt hemma. Hon intresserar sig mer för hushåll, tjänare, barn, skolgång och sömnad än hon gjorde förr. Hon talar som en auktoritet.

— Jag har icke haft något barn, säger Carrie mildt, och vårt hushåll var naturligtvis icke af genomsnittstypen, men jag tror ändå — och ett domslut följer. Hon är tillgifven sina brorsbarn, trofast sin makes minne och kommer att vara det till sin död.

Men för flera år sedan, några månader efter Henry Furmans död, ställde Edith och jag henne på ett ytterligare prof. Det hände sig genom ett egendomligt sammanträffande, att en dam, en miss Foster, kom till Coolwater för att närvara vid en skolkonferens och bodde hos oss en vecka.

Så snart hon fick se Carrie, utropade hon: — Minns ni mig inte, mrs Furman? Jag satt vid samma bord som ni under hemresan från Japan i januari. — Carrie

Kobb's Hongkong Thé

är den mest omtyckta thédryck.

Till salu i alla finare speceriaffärer.

KONSTFLITEN, Göteborg.

Möbler, konstnärligt vackra, praktiska, hållbara.

Kostnadsförslag på begäran.

Elisabeth Laske: Spaziergang.

kysste henne och sade mildt, i det hon betraktade mig: jag invigde icke miss Foster i mina förhållanden då, Julie, men jag tror, att jag måste göra det nu. Och sedan hon affordrat henne ett löfte att icke föra den vidare, berättade hon hela historien för den förvånade och intresserade unga lärarinnan.

— Ni brukade ibland fråga mig, hvad jag gjorde hela dagarna, avslutade Carrie leende, och ni drömde föga om de timmar jag tillbringade vid sjukbädden.

— Hvilken underbar roman! utropade miss Foster, då Carrie slutat. Men har ni reda på det, mrs Furman, fortsatte hon ifrigt, att mr Allen, som yigde er — den nuvarande vicekonsuln — skall tala i kvinnoklubben i Wayville nästa vecka? Han är hemma på besök och kommer dit en affon. Skiftade Carrie färg, och ansträngde hon sig för att finna ett svar? Vi voro aldrig säkra på den saken.

— Han var icke i Yokohama, när vi reste igenom, svarade hon bestämdt.

— Då kan jag inte veta hvar han var.

— På semester kanhända, föreslog jag fegt, och miss Foster sade lättad: ja så var det antagligen. — Skulle du vilja träffa honom, Carrie? frågade Edith hänsynfullt.

Carrie slöt ögonen, smålog svagt och mumlade, nej, — nej. — Jag undrar inte på det, suckade miss Foster.

Men Edith träffade honom. Hon blef inbjuden för några dagar till en bekant i Wayville. Under tiden höll konsuln sitt föredrag om Japan, och Edith bevisade det. Efteråt gjorde de bekantskap, och Edith sade, att hon hört sin svägerska tala om honom.

— I Japan? frågade han.

— Ja, i Yokohama, svarade Edith, hon var miss Maitland då och blef gift med mr Furman. — Sää? sade mr Allen leende. Jo, nu minns jag bestämdt, det svärfvar för mig — tillade han älskvärdt.

Edith frågade honom, om han icke ämnade komma till Coolwater och så bli i tillfälle att förnya bekantskapen med mrs Furman. Han förklarade leende, att det skulle varit förtjusande, men tyvärr var hans tid så begränsad. — Vi skulle gärna vilja tala litet om giftermålet, fortsatte Edith med ett sista förvifladt försök att få klarhet.

Hon berättade, att han smålog älskvärdt och obestämdt och bad henne framföra hans hälsning till mrs Furman. Hon kom hem och återgaf alltsammans för mig, och några dagar senare berättade hon händelsevis för Carrie, att hon träffat mr Allen och talat med honom om giftermålet.

— Å, kors, sade Carrie snabbt. Det skulle du inte ha gjort. Han tyckte nog inte om att påminnas om att han prutade af på lagen för min skull. Men jag förmodar, att han i alla fall mindes alltsammans väl?

— Javisst, sade Edith fullkomligt slagen.

— Det är naturligtvis sant hvartenda dugg, och du och jag är ett par elaka markattor, sade Edith till mig senare.

— O, jag tror henne, sade jag.

— Jag också, det har jag alltid gjort, tillade Edith. Efter en paus, sade hon plötsligt: vi kunde naturligtvis skriva efter en afskrift af förteckningen på amerikanska giftermål i Yokohama, om det vore möjligt att göra det utan att riskera, att svaret komme i händerna på Ted och Owen, eller utan att postmästaren började skvallra.

— Det är just hvad jag tänkt, svarade jag. Och vi togo hvarandra i famn och skrattade hjälplöst.

— Näväl, sade jag, nu avslutar vi de här diskussionerna. Från och med nu lifar vi på Carrie. — Det går jag med på, sade Edith ifrigt. Det är det enda förnuftiga. Hon arrangerade sin frisyra framför min spegel för att gå ner till de andra.

— Men Julie, hvad tror du i själ och hjärta? frågade hon plötsligt.

Österrikiska Konstnärinnor.

VEREINIGUNG BILDENDER Künstlerinnen Österreichs", som i höstas utöfvade en älskvärd gästfrihet mot våra svenska konstnärinnor, har under årets tvenne första månader afhållit sin femte utställning. I den lilla hemtrefliga lokalen vid Maysedergasse, till hvilken ett ingalunda föraktligt statsanslag förhjälpit sammanslutningen, voro vid denna exposition så godt som alla de aktiva ledamöterna — bortåt ett sextiotal — representerade. Med någon liten del af dessa verk torde för öfrigt den svenska publiken nästkommande vår få göra bekantskap — planerna på att redan nu i april kunna återgälda våra landsmaninnors visit har dessvärre på grund af välgående skäl öfvergifvits.

Det sorgligt stora antal af de nu inom V. B. K. O. exponerade verken erbjöd ett väl-taligt exempel på hvilka svårigheter kvinnliga sammanslutningar af denna art alljämt ha att kämpa mot. Ingen människa lär väl förneka sin nästa den oskyldiga glädjen att på lediga stunder påta ihop en tafla eller kladda till en lergubbe till sin egen eller familjens förnöjelse. Men när anspråken svälla till en obetvinglig lust att "ställa ut" böra utan tvifvel de mera konstförståndiga kollegerna ha nog kraft att förhärda sina hjärtan. Just den kraften vågar jag tillsvidare förmena kvinnan. Lika svårt som hon skulle ha att i en kriminell jury uttala sitt "skyldig", lika svårt tyckes hon i detta enklare fall ha att uttala sin förkastelsesdom öfver ett ynkligt misch-masch, som underställes hennes granskning. Så mycket allvarigare ter sig detta lyte, när man betänker, att konstnärinnorna alljämt hufvudsakligen rekryteras bland de oberoende kvinnorna, för hvilka det absolut inte spelar någon roll, om de få sälja eller icke. Genom det minst sagdt lättvindiga utnyttjandet af refuseringsrätten löper därför den kvinnliga konsten i gemen en verklig risk att urarta till sällskapsspektakel, till hvilket de sanna konstnärinnorna borde hålla sig alldeles för goda att lämna sin medverkan.

Detta beklagansvärda förhållande, som finner betydligt starkare uttryck inom det österrikiska förbundet än inom det motsvarande svenska, tyckes helt och hållet ha gått härvarande kriticens skarpa näsa förbi. Men icke nog härmed. Wien-pressen har i slutet trupp öfverräckt en jättebukett åt sin "Frauenkunst", och jag kan knappast erinra mig att någon enda af damerna i den stora kavalkaden blifvit vanlottad vid dekorering-

Edith v. Knaffl-Granström: Studie aus Arild.

gen. Enklast skulle man vilja benämna detta oanständigt, men möjligen beror det gynnsamma omdömet ytterst af en gammal regel, som sedan hedenhös tyckes ha varit gällande för all kritik: endast det originella, endast den djärfva nydaningen bör förkvävas. Det är den regeln, som har mördat så många af kulturens märkesmän. Men det spirande ogräset vattnar man med ett "icke utan beröm godkänd".

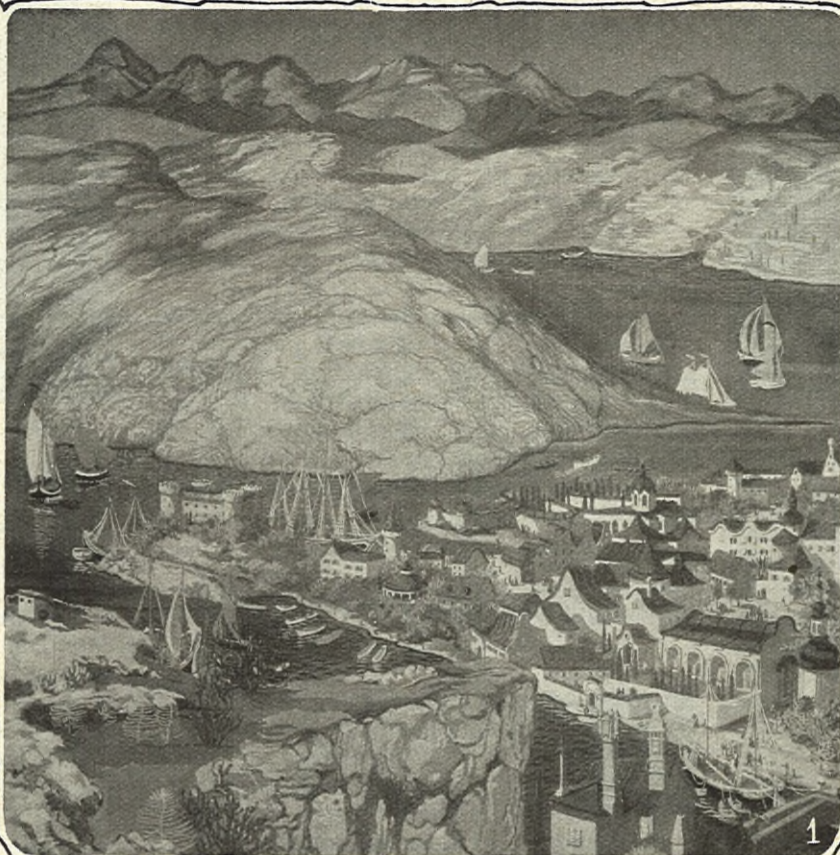
Högst en femtedel af de utställda verken kunde försvara sin plats på den nu avslutade expositionen. Att denna femtedel inom sig hade att uppvisa många och stora förtjänster torde knappast kunna lägga ett uns i vägskålen mot de ofvan framlagda synpunkterna — snarare tvärtom.

Bland de mer framträdande utställarne förlänar särskildt namnet Emilie v. Hallavanya att läggas på minnet, om också hennes fyra här exponerade verk inte kunde gifva någon klar uppfattning om hennes konstnärskap. Främst bland dem står otvifvelaktigt "Die Magd" med sin friska karnation och sitt öppna leende, i sin frodiga teknik ett typiskt utslag af Münchener-skola. Däremot måste man ställa sig en smula fundersam inför motsatsen mellan de impressionistiska medlen — som konstnärinnan för öfrigt icke tyckes behärska — i hennes "Stilleben mit Wildschweinkopf" och den traditionella färgeffekten i "Das blaue Kleid", som icke desto mindre är ett förträffligt arbete. — Louise Fraenkel-Hahn har åstadkommit ett "Kinderbildnis" i tempera, där barnet närmast utgör ett svepskäl. Ty ingen skall kunna inbilla oss att konstnärinnan känt samma intensiva skaparglädje inför sin något porslinsaktiga flickunge som inför den med sagolik färgprakt utstyrda bakgrunden. Afven ett "Stilleben" bestyrker hennes våldsamma färgkänsla. Går man från denna blomsterstudie till Elisabeth Laskes "Blumen und Vögel", finner man genast en betydligt starkare uppfattning af mål och medel. Här har orientalisk känsla för komposition och färg gjort sig gällande och förlänar åt verket ett konstnärligt djup, som icke afgjort framträder hos föregående. Att Elisabeth Laske är en kraft att räkna med bevisar för öfrigt hennes här återgifna "Spaziergang". Helene Krauss' berömdhet kunde icke på minsta sätt styrkas af de två verk, med hvilka hon nu representerades. "Porträt eines alten Mannes" gaf en otvetydig bismak af teknisk skola, och till hennes dampporträtt i pastell finnes minst ett dussin motstycken i hvarje aldrig så enkel konsthandel. Såsom en pastell af vida öfverlägsen art tedde sig Johanna Freunds "Das tote Kind", som obestridligt utgjorde en af utställningens pärlor. Af samma hand förelågo sex miniatyrer, som i sin frihet från det flackt fotografiska kraftigt vittnade om en i vår tid ytterst sällsynt kunskap om miniatyrkonstens grundbetingelser. — Vår

VEREINIGUNG
BILDENDER

KÜNSTLERINNEN
ÖSTERREICHS

1. Minka Podhajska: Die kupferne Märchenstadt. 2. Helene v. Kulczycka: Nachbarinnen.

3. Louise Fränkel-Hahn: Kinderbildnis. 4. Johanna Freund: Das tote Kind.

landsmaninna Edith v. Knaffl-Granström hade mött med tvenne i Sverige redan exponerade höstmotiv från Lappland och dessutom tillagt en "Studie aus Arild". Må det vara nog sagdt, utan den ringaste bismak af patriotism, att den svenskfödda konstnärinnan genom sin själfständiga uppfattning och sin omedelbara känsla för naturen bildade en verklig liten glanspunkt, till och med inom den mer sevärdade femtedelen. Inom den lustigare genren tilldrager sig Minka Podhajska ett visst intresse. I hennes symboliskt fröslösa "Leinwandmesserin", som är i full färd med att mäta upp åtskilliga kilometer lärft med ett litet ynkligt alnmått, möter oss en viss fläkt af Arosenius. Den här återgifna "Die kupferne Märchenstadt" skänker med sina förgyllda tak en hel del af sagostadens mystiska stämning.

Den grafiska konsten tyckes ännu icke ha vunnit tillbörlig stadga. Bäst representeras den kanske genom Marie Ressel, som bl. a. i ett tiotal egyptiska motiv företer en säker etsnings teknik och en skarp iakttagelseförmåga. På ett rätt lyckligt sätt har Helene v. Kulczycka i här återgifna radering "Nachbarinnen", tillämpat sina kunskaper angående träsnittets yfverkan.

Den egentliga skulpturen tyckes, att döma af de få och relativt svaga profven på utställningen, icke ännu ha tagit någon riktig fart inom förbundet. Däremot äger dess nära anförvant, keramiken, — sannolikt på grund af tradition — flera duktiga anhängare. Helene Johnova är sålunda en odeladt angenäm bekantskap, som i sina fajanser gifvit prof på en högt utvecklad stil-känsla. Hennes "Moses' Auffinden" är helt enkelt ett litet mästerverk. Trots den starka stiliseringen besitter den lilla gruppen ett sprittande lif. Faraos dot-

ter har med två hofdamer som en hvirvelvind nått stranden och vassen böjer sig sirligt och beredvilligt åt båda sidor för att blotta det lilla hvita Mosebarnet. De tre förnäma damerna karaktäriseras genom gammalegyptiska stereotyp leende ansikten och bära färgrena dräkter; prinsessan själf markeras genom något slags gyllene gloria. Till Helene Johnovas höga ståndpunkt nå icke de öfriga båda medlemmarna i triumviratet, Rosa Fuchs och Johanna Meier-Michel, om också äfven de förmå väcka ett lifligt intresse. Särskildt lyngas den sistnämndas kompositioner af en viss stelhet, som, inom parentes sagdt, gör sig ännu märkbarare i hennes brons "Waldmärchen", en veritabel ryttaresstaty i ordets tråkigaste bemärkelse.

Utställningen kompletterades genom en damrumsinredning af arkitekten Ella Briggs-Baumfeld, ett renodlat utslag af den stilsjukans bakterie, som för närvarande tyckes kräfva stor manspilla i Donaustaden. Redan höstens möbelutställning företedde en hel del vidunderligheter, men föreliggande prof syntes ha föresatt sig att slå alla rekord. Den dagliga erfarenheten lär oss visserligen att smaken i fråga om hemmets utstyrel skiffar "som blomstren i det gröna", men att någon i våra dagar, då längtan efter en ny, själfständig stil löper som en röd tråd genom de konstnärliga sträfvan-dena, skall med uppräckt händer acceptera ett stiliseradt 60-tal, förefaller mig rent af otroligt. Åtminstone bär den i detta rum exponerade länstolen med sin korsstyngsbeklädnad ett klart och tydligt vittnesbörd om den mest utpräglade dekadans.

Wien i mars 1914.

GUNNAR BROMAN.

"Akademiskt bildade kvinnor."

Tidning

En återblick och

en tioårsfest.

NÄR MAN PÅMINNER sig, att Ellen Fries, banbryterskan för kvinnorna vid Uppsala universitet och den första kvinnliga filosofie doktor i Sverige, var född 1855 och promoverades 1883, alltså för blott 31 år sedan, så måste man säga sig att utvecklingen gått snabbt framåt, vid anblicken af vår bild, där medlemmarna i akademiskt bildade kvinnors förening, samlade till tio-årsfest, bänkat sig kring långborden.

Som ordförande har föreningen en annan af

pioniärerna, nämligen Sveriges första kvinnliga läkare. Doktor Karolina Widerström är en levande påminnelse om hur ung den nu så talrika och som outhärlig ansedda kvinnliga läkarkåren i själfva verket är.

Den svenska kvinnan äger fri tillgång till de akademiska läroanstalterna och har också begagnat sig däraf, men kommer man in på hennes möjligheter att göra sina studier fruktbarande, då står hon långt tillbaka för sina manliga

Grupp af styrelsen för Akademiskt bildade kvinnors förening: sittande från vänster fil. kand. Adèle Philipson, doktor Karolina Widerström, ordförande; doktor Lydia Wahlström.

Stående från v. till h. fil. kand. Elisabeth Skarin, doktor Malh. Lundberg, kassaförvaltare, docenten Eva v. Bahr, doktor Anna Ahlström, v. ordförande.

Gruppen vid Akad. bildade kvinnors 10-årsfest, lörd. d. 28 mars, från vänster till höger sittande närmast vänstra väggen: fil. kand. Anna Kullgren, fil. kand. Agnes Lindhagen, fil. kand. Lisa Rolf, teol. och fil. kand. Emilia Fogelclou, fil. kand. Sigrid Fredholm, fil. kand. Agnes Eberstein, fil. kand. Gunhild Berg, fil. doktor Astrid Cleve, doktor Julia Kinberg. Sittande midt emot: fil. kand. Agnes Welander, doktor Signe Sahlén, doktor Gerda Uddgren, doktor Maria Sirén, fil. kand. Hanna Mellner, doktor Augustia Christie-Linde. Till höger närmast väggen från höger till vänster: doktor Naima Sahlbom, fil. mag. Arsinoe Pihl, jur. kand. Eva Andén,

fil. kand. Elsa Bergstrand, fil. kand. Ebba Franzén, fil. kand. Lisa Klingbom, fil. kand. Lajla Gunnarsson, fil. kand. Anna Brila Bergstrand, adj. Anna Sörensen, fil. kand. Sigrid Björklund, fil. kand. Sigrid Leijonhufvud, doktor Malh. Lundberg. Sittande midt emot från höger till vänster: med. kand. Helena Klein, (ten face), fil. mag. Thorild Malmberg, fil. mag. Märta Tamm, fil. mag. Carin Pihl, fil. kand. Signhild Bodin. Sittande i midten fr. v. l. h.: doktor Anna Ahlström, doktor Karolina Widerström, fil. kand. Adèle Philipson, doktor Lydia Wahlström. Stående fr. h.: fil. kand. Ingrid Warburg, fil. kand. Greta Philip, fil. kand. Elsa Warburg, fil. mag. Barbro Ekholm, fil. kand. Gulli Högbom, fil. kand. Alexanderson, fil. kand. Anna Åkerberg, fil. kand. Lina Rydberg, fil. kand. Axianne Thorstenson, fil. kand. Anna Björkman, doktor Eva Ramsledt, fil. kand. Tyra Shurzenbecker, fil. kand. Gurli Laurentz. A. Blomberg foto.

kamrater. Det var också betecknande nog icke lättheten att studera, som inspirerade till Akademiskt bildade kvinnors förening, det var svårigheten för en kvinna att erhålla den anställning och lön, hvartill de aflagda examina berättigade.

Akademiskt bildade kvinnors förening är, som så mycket annat här i världen, bildad på ett motsånd, ett afslag. Den närmaste anledningen till föreningens tillkomst var att den kungl. propositionen i läroverksfrågan till 1904 års riksdag icke fäst något afseende vid den petition angående kvinnors ställning vid statens läroverk, som framlämnats af akademiskt bildade kvinnor. Man insåg att en organisation för tillvarafogandet af kårens intressen var nödvändig, och så startades ofvannämnda förening den 25 mars 1904.

Dess första ordförande var docenten Elsa Eschelson, öfriga medlemmar doktor Karolina Widerström, fil. dr. Anna Ahlström, och fil. doktor Lydia Wahlström samt numera docenten Eva v. Bahr. Af dessa är docenten Eschelson död. Nyvalda medlemmar i styrelsen äro fröken Adèle Philipson och två suppleanter: doktor Mathilda Lundberg och fil. kand. Elisabeth Skarin.

Föreningen är en fackförening och har arbetat hufvudsakligen som en sådan. Den har också åtskilliga gånger haft anledning att träda fram och bevaka de akademiska kvinnornas hotade eller förbisedda intressen.

Föreningens hufvudsakliga verksamhet har bestått i att arbeta för ändringen af den grundlag, som förbjöd kvinna att inneha s. k. fullmaktstjänst.

Det är bekant att denna grundlagsändring kom till stånd år 1909, sedan motioner väckts af hrr Trygger och Kjellberg, och lika bekant är, att denna förmån för kvinnorna ännu år 1914 endast är en förmån på papperet. De grunder hvilka skulle tillämpas vid kvinnornas utnämning äro nämligen ännu icke fastslagna. Akademiskt bildade kvinnors förening har därför äfven efter 1909 måst arbeta på en tillfredsställande slutlig lösning af frågan och den därmed sammanhängande lönerregleringen för lärarekåren.

Under dessa tio år har föreningen sålunda varit på sin vakt, när det gällt akademiskt bildade kvinnors rättigheter, icke försummat att protestera, där det behöfts, eller att kraftigt understryka föreningens åsikter om hvad som är rätt och billigt. De akademiskt bildade kvinnorna komma också helt säkert att få samma användning för och nytta af sin organisation i framtiden.

Tioårsfesten firades å konstnärshuset i Stockholm den 28 mars under talrik tillslutning af medlemmar från Stockholm och landsorten. Ordföranden, d:r Widerström, gaf i högtidstalet en återblick af föreningens verksamhet och uttalade dess förhoppningar för framtiden samt tackade dem af medlemmarna, som arbetat för föreningen. Talen blefvo senare många vid kaffet och bålén, telegram inkommo och upplästes och äfven en lättare underhållning med spex var på studentmanér anordnad. Nöjet att träffa gamla studentkamrater var stort, och föreningsmedlemmarna bevara det angenämaste minne af sin tio-årsfest.

Hitills har det gemensamma uppträdandet för att bevaka gemensamma intressen utgjort föreningens enda uppgift, men på allra sista tiden har man försökt att också förmedla medlemmarnas personliga bekantskap och kamratliga samvaro, något som ju bör tjäna också föreningens ursprungliga syfte.

SPALTEN OM BÖCKERNA

EN SOM I JOHN LANDQUISTS utmärkta Essayer särskildt fäst sig vid den poetiskt inspirerade, åskådliga uppsatsen om Björnsterne Björnson, skall med nöje, som ett komplement därtill, taga del af Fra Björnsons sidste aar, erinringar från Aulestad och Paris af Nulle Finsen. Någon parallell mellan de två verken kommer gifvelvis ej i fråga, vidt artschilda som de äro. Men bredvid den litterära analysen, den samlade andliga bilden, kan hvardagskrönikan också direkt äga sitt värde, särdeles om den upptecknats af varsam hand och med förstånd om ämnets ömtålighet. Ty äfven vår världs store ha ju rätt till pietet från deras sida, hvilka fått se dem så att säga i nattrock och tofflor, och alla upplysningar äro icke nödvändiga för att ge ett troget porträtt.

En skildring som Ida Bäckmans i höstas anmälda Frödingsbok saknade sålunda, till trots för den af mig villigt erkända goda viljan likaväl som sanningskriteriet, just i eminent grad detta förstånd. Ingenting kan lifligare erinra därom än läsningen af Nulle Finsens ingalunda ängsligt försiktiga och dock fullt finkänsligt gjorda Björnson-framsättning. Väl är klyftan vid mellan den själsjuke och dens personlighet, som nästan in i det sista lyckades behålla herraväldet öfver sin tillvaro; men vittnesmålen kasta sitt ljus också tillbaka på den, som afgaf dem, och där har fröken Finsen godt stått ett nog så besvärligt prof.

Hur har inte den ställige, solige pratträngde, godmodige, likaväl som emellanåt ursinnige jätten Björnson för allas vår inbillning gestaltat sig till en den mest beundransvärde representant för nordiskt, öfversvalande lynne och kraft. Bredvid den lille förbehållsamma Ibsen, med hvilken han så ofta sammanställts, blir han ju i vårt medvetande strax monumental. Han talar, han rör sig, han fäktar med ord och infall, hans vackra höfdingehufvud, tillbakakastadt som vi sett det på de flesta bilder, liknar en mäktig Jupiters. Och nu inbjudas vi att följa denne fantasiens kämpe genom de sista par svåra åren fram till slutet. Jäfvas vårt tidigare intryck, ha vi missagit oss? Ack, nej.

Från hans allra sista tid är detta yttrande bevaradt: "Jeg er saa fortvivlet — det er slut med mig — og jeg kan ikke finde mig i det."

Han kan icke finna sig! Hela den period Nulle Finsen skildrar samlar sig i detta rop. Från början till slut kämpar han, för lifvet, mot döden. Ännu har han så mycket kvar att uträtta; ännu står han midt uppe i det. Det griper och rör en sällsamt att åskåda denna brottning, som liknar ett jättebarns mot ett obevekligt öde. Ibland lyser hoppet till, och strax är han glad och god som ingen; men tunga stunder komma tillbaka och han kan icke finna sig, nej, han kan icke finna sig! Tills slutligen slappheten barmhärtigt inträder, en lång dvala, ur hvilken levfa upp hans allra sista högt uttalade ord: "Det gode och det skönné" — en afbruten mening, en sprungen sträng.

Fröken Finsens läsvärda bok ger för öfrigt utom upptecknade repliker och uttalanden af skalden många lustiga drag ur hvardagslifvet kring Björnson, samt en både in-

tagande och roande teckning af fru Karoline, hans trofasta hustru. Berätterskan synes ha lefvat i familjen som en medlem af denna, hjälpsam, anspråkslös, brinnande tillgifven. Den kritik hon kunnat tillåta sig, har hon hållit inne med, för att ge blott godt humör och goda ord. Man kan inte önska sig en trefligare och hjärtevarmare skvellersystem — om det nu en gång skall tyckas nödvändigt, att för en stor allmänhet berätta om deras intima tillvaro, kring hvilkas verk alla samlats i beundran! Sitt dokumentariska intresse har det ju ovedersägligen alltid.

Af Gustaf Collijn har jag liggande teaterstycket Janus, tre akter. Som väl flertalet vet, är Gustaf Collijn en af ledarne (och mecenaterna) för Intima Teatern i Stockholm. Han har därtill under en följd af år hållit den eleganta teaterlidskriften Thalia flytande. Hans teaterintresse har också tidigare tagit sig uttryck i skriftställarskap för scenen. För mitt vidkommande är emellertid Janus den första manifestationen af hans författar- och regissörspersonlighet, och strax må sägas, att det senare draget här synes mig vara det öfvervägande. Janus är tänkt, sedd och skriven för skådebanan. Den har verkningsfulla, delvis högst intressanta moment, men helt och hållet teatraliska. Människorna äro uppfattade i en förenkling, ja, förkortning, som nästan verkar halsbrytande. Replikerna glimma fram, artificiell eld ur ett artificiellt mörker; till varselser af kött och blod samla de sig icke, hur skarpsinnigt de än stundom formats. Men kanske är det så en regissör lyckligast skapar — och alltså en god skådespelare helst vill ha det! Att fastlå något dylikt vågar jag dock ej. Mig har Janus rätt mycket fånglat, men icke alldeles öfvertygat.

Af signaturen Fidelio, hvilken förra året framträdde med det som debut och första kraftprof rätt anmärkningsvärda skådespelet Dimman, har nu utkommit Dramatiska interiörer. Det är tre små situationsstycken, intendera af dem gående upp mot de bästa partierna i föregående, men likväl ägande bestämda förlänster i den naturliga, medvetet uppbyggda dialogen. Ett visst klart, koncist drag visar sig här som det mest påfallande.

Några 1-kronas-böcker af förut bekanta författarnamn torde kunna fånga allmänhetens uppmärksamhet. Harald Wagner, hvilken inom novellistiken förfogar öfver en habil penna, har denna gång roat sig — och oss — med att slå sig på fantastiska historier under rubriken Lögn och förbannadikt. Denna kraftiga titel (särskildt för dem, som glömt bort sin Ibsen!) bör dock inte afskräcka, lika litet som det något banalt hemska omslaget.

Historierna äro underhållande och jag ser intet skäl att med öfverlägsenhet vända sig från en genre, bland hvars odlare man kan finna ett namn så världsberömdt som E. A. Poe's. Af Wagners berättelser sätter jag för min del "När Titanic bärgades" gifvet främst. Den har ett förlopp, liggande helt och hållet inom en logisk rimlighets gränser och är särdeles spännande. I ett par af de andra historierna experimenterar författaren nog så djärf med vetenskapens möjligheter och i ett par andra går han in

Två utställningar.

på rena spökerier och skräckstämningar. Den längsta af dem alla är ägnad "Den sista striden", år 2048, en ogeneradt drivven bild af fjärran framtids krig, utmynnande, Gud vare tack, i slutlig enhet mellan alla jordens folk, plus dem från planeten Mars! Jag tror boken har betingelser att vinna publik, tusenmila aflägsen som den är från hvardagens politiska och andra reella bekymmer.

Af Sigurd Dahllöf ha vi en liten novellsamling, Hafsåsen, röjande författarens bästa egenskaper som den poet han är: känslighet, kärlek till ämnet och kärlek till diktandet, en sagoberättares ton. Betydande ting rymmer ju icke häftet, starkare anslag är inte svårt att få höra på andra håll; men också detta äger sitt behag och kan fylla ett behof för dem, som icke ha alltför höglitterära pretentioner. Min egentliga invändning går ut öfver benägenheten hos denne författare, som hos många andra, att brodera ut sitt tema litet för mycket. Ack, jag vet nog, att ingen i den vägen broderat så mycket som vår beundrade Selma Lagerlöf! Men hon har nu med sin egenart adlat förfaringssättet — och behållit adelsdiplomet för sig själf! Alla vi andra fara nog bäst af att sträfvat efter större koncentration i detaljen.

Elf Norrbo: Magerlandet — Fagerlandet faller in under samma fördömmelse. Och med utrop, tankstreck och punkter i ganska riklig mängd. Eljes är Norrbo, i förhållande till föregående författare, en solidare realist. Han har sett, eller åtminstone erfarit hvad han berättar. Det blir en smaksak, hvilket man tycker bäst om. Får jag säga min tanke, så föredrar jag kanske känslan af mark under fötterna, när det nu i alla fall är fråga om prosa. Det finnes hos Elf Norrbo många förträffliga drag och situationsbilder ur folklivet. — Obetydligare är Harald Johnsson: När den röde hanen gal, samma enkronasförlag och också denna en samling smärre berättelser. Men här äro vi delvis inne på det rent anekdotiska, historietten, som fordrar den största smidighet och förfarenhet för att icke rinna bort i intet.

Som en debut får man väl betrakta och bedöma Skvallert, en berättelse om hvardagsmänniskor af Ebba Nordenadler, förut känd som verksam öfversättarinna. Hon behandlar några typer från en småstad, skvallrande tanter, hvilkas hufvudsakliga intresse kretsar kring en doktor och frågan om hvem han skall gifva sig med. Det är en men- och harmlös liten bok. Om den verkligen skall kunna verka väckande på läsare med fallenhet för elak tunga, vill jag emellertid lämna därefter.

MARIKA STJERNSTEDT.

P. S. Utanför skönlitteraturens fält faller ju broschyren Ungdomens förvildning och kvinnans ansvar för ungdomen, tvenne föredrag af Ellen Key. Men det vore synd om den skulle passera alldeles oanmäld i Idun. Författarinnan rör vid en af de frågor i vår tid, som ofta äro uppe, åtminstone i hemmens värld, och hon gör det med det allvar, den rättvisa och den djupa lust att hjälpa, som alltid karakterisera hennes framträdanden. Den, som inte orkar, eller hinner, eller kanske rentaf inte vill läsa hennes stora böcker, ber jag som en samvetssak få anbefalla den korta broschyren, i hvilken Ellen Key tydligt och klart, och inte utan en viss stolt skärpa, anger sin ståndpunkt i för alla nutidsmänniskor viktiga frågor.

D. S.

"STÄMMNINGAR OCH LJUSEFFEKTER" Kallar Axel Fahlerantz sin nu pågående utställning i Konstnärshuset. Den täcker också dukarnas innehåll, denna rubrik; det är ett böljande spel af dagar och skuggor, af sällsamma kvällshimlar, hedskymning och dis — just det atmosfäriskt ogripbara, men som denne konstnär med sin subtila natursyn och sitt vecka drömmarlynne skänker så lyckliga uttryck.

Samtidigt pågår i Konstföreningens lokal en skulpturutställning af Otto Strandman. Hans skulpturala teknik har städse något mjukt och in-smickrande hos sig. Inte ens när han väljer den stora formen såsom i "Kyssten", försvinner det vecka draget. Därför äga hans mindre arbeten i allmänhet mera fängslande egenskaper genom koncentrationen af den älskvärda grace, som utgör hufvuddraget i hans konst. Jämte skulpturerna utställer han också en del taflor och teckningar.

Från scenen och estraden.

AN HAR, PÅ GODA SKAL, ANSETT att en försvarspredikan i dramatisk form, framsagd från scenen, vore ett agitationsmedel väl så verksamt som något annat. Sällskapet "Fosterlandsvänner" fann för godt att tillgripa detsamma, och beställde för den skull en försvarspjäsa af Algot Sandberg, "Fädernas missgärning", hvilken några gånger gifvits som matinéföreställningar å ett par af de Ranftiska scenerna. Det synbarligen i stor och för ändamålet skadlig brådska skapade skådespelet har form af en framtidssyn och visar, hur de nu pågående, allt sundt förstånd och all äkta känsla demoraliserande paristriderna år 1917 göra landet till ett lättvunnet byte för våra infallande fiender, som möta en här af visserligen icke fega, men i krigets konst alltför knapphändigt öfvade män. Fädernas missgärning: försvarsviljan och den trilska blindheten inför tidstecknen, hämnar sig på sönerna, hvilka, oförmögna till ett kraftigt försvar, mejas ned af fienden. Att författaren arbetat med de bästa afsikter för ögonen, därom torde icke vara tvifvel; men resultatet blef ändå ett med väl billiga medel tillskapadt agitationsstycke. Och det var skada, skada därför att det gäller att stöja en nationell lifssak, som är värd att de yppersta argument tillgripas. De artister från Svenska teatern, som åtagit sig att ge form åt detta väckelsedrama, uppfyllde emellertid alla fordringar på ett konstnärligt spel. Hr Gustaf Ranft som den präktige hemmansägaren förde tanken på våra kärnsunda och fosterlandskära bondetagsmän, fröken Olga Andersson var en tilldragande ungmö, frisk och naturlig, hr Högel gjorde sig bra som representant för den af svenskhetens ande genomträngde ungdomen, och en skenhelig skollärling samt en skroderande skomakare af "Stormbasunens" trogna utfördes con amore af hr Hammarén och Brunius. För öfrigt kompletterades programmet af Rydbergs Dexippos-dikt klangfullt och medryckande reciterad af hr Arrehn, samt körsång och några musiknummer.

Oscaresteaterns utstyrelse revy "Kör fram till stora trappan!" var mest stora trappan — men den gjorde sig också förträffligt. Och flickorna, de många skönlemmade och skönt, d. v. s. tunt klädda, som gingo upp och ned på den liksom änglarna på Jakobsstegen, godkännas med nöje. Ja, jag går så långt att jag skulle vilja föreslå vederbörande att låta stora trappan komma först, och att sedan den långa inledningen koncentreras till hr Schröders Carmen och hr Ringvall med hästen. Jag lider nämligen af den föräldrade uppfattningen, att en revy skall vara aktuell och rolig och gärna elak i förening med det roliga, men icke rädd för att klatscha till dagens helgon så att det känns, de må nu heta sanct Staaff, sanct Branting, sanct Lindhagen eller något annat. Men det var just allt detta man gick miste om.

För revyns vackra baletter bör fru Josefina Gullberg ha ett varmt erkännande.

"Den skotska regnkragen" af Sacha Guitry blef ingalunda hvad man trott sig haft skäl att vänta af den kvicke författaren till "Fästningen faller". Stycket är strängt taget en litterär såpbubbla, men med helt obetydligt af såpbubblans skimmer. Naturligtvis är det fråga om äktenskaplig oirohet, men mera på lek, och slutet på visan utgöres af några oförmedladt påhäktade repliker om nödvändigheten för man och hustru, ifall de vilja bevara kärleken, att ej visa sig i negligé för hvarandra — enkannerligen att hustrun lägger bort den skotska regnkragen såsom särdeles besvärande för en varm sympati makar emellan.

Ett stycke som detta står och faller med spelet. Att det nu icke föll beror främst på hr Lavéns

torroliga utförande af den äkta mannens roll och vidare på fröken Borgström och fru Karin Molander, hvilka, den förra i kraft af sin talang, den senare i kraft af sin fångning beredde publiken ett par angenäma timmar. Fru Molanders talang behöfde här föga tagas i anspråk, rollen kräver nämligen inga intellektuella ansträngningar. Herrar Cederborg och Winge hade råkat ut för ett par uppgifter, som icke passade dem och som de också lyckades förstöra.

Öfvergå vi nu till Vasateatern, så möter oss där en äkta fransk fars af Gavault och Ordonneau, benämnd "Hon — eller ingen!" Hr Winnerstrand — den bästa farsör, som f. n. finnes i vårt land, — spelar en ung man, Hector Dandinet, hvars dyrbara dagar helt ägnas åt att eröfra en flicka, som föräldrarna å tout prix vilja gifva med en af de där fåraktiga franska ynglingarne, utan hvilka hälften af parifarserna ej skulle kunna existera. Hector är själfva oförvägenheten, munterheten och förslagenheten, och för att vinna sitt mål, måste han utnyttja samtliga dessa sina egenskaper till det yttersta. Hr Winnerstrands tjuvpojslynte firar här små triumfer, och det torde bli hans förtjänst, om pjäsen får någon längre lifstid på Vasateatern. Den första akten tillfredsställer alltigenom, den är rolig på äkta farsmanér, men sedan utveckla författarne sina idéer en smula godköpsartadt, och upptagens natur öfverskyles icke af någon kvickhet i replikerna. Hr Peischler spelar den fåraktige unge mannen och har lagt bort sin fula ovana att öfverdrifva, hvilket gör att man ser honom med nöje. Så ha vi hr Hedlund och Byström, hvilka lyckligt varierat gamla patenterade farstyper, hvarjämte fruarna Textorius, Andersén och Ekberg, samt fröknarna Zellman och Lindahl ombesörja att kvinnoskönheten icke lysar med sin frånvaro. —

Professor Julius Klengel från Leipzig illustrerade Kammarmusikföreningens senaste konsert med ett violoncellspel af utsökt konstnärlig hållning. Programmet upptog pianotrior af Brahms och Georg Schumann, där pianot sköttes med erkänd talang af hr Natanael Broman och violinstämman af hr Ilja Schkolnick, som har en präktig klang i sitt instrument och spelar känsligt och poetiskt. Men hufvudparten af intresset knöt sig gifvelvis kring professor Klengels nobla och fulländade cellosång.

Så godt som omedelbart härpå följde en Klengelkonsert på Operan, tyvärr fåtaligt besökt, hvarvid mästaren lät höra sig i en konsert af Haydn, en intressant och klangmåttad Dubbelkonsert af Brahms samt i tre småstycken, däribland en scherzo af honom själf, hvari han hade tillfälle att i ett gnistrande spel visa sin konsts alla resurser. Konserten inleddes med Preludium och Dubbel fuga af Florizel von Reuter, hvari den unge tonkonstnären, som själf anförde, ådagalade sin betydande insikt i kompositionskonstens irrgångar. Ingifvelsen rörde sig dock med en viss tyngd i den lärda skruden.

Ytterligare är att omnämna Nya Filharmoniska sällskapets konsert i Auditorium med uppförandet af August Södermans Katolska mässa, hvilken alljämt intager åhöraren genom sin osökta fångning hos kören och soli, mindre genom sitt religiösa stämningvärde. Som hufvudnummer gafs andra akten ur "Parsifal", från "Blumenmädchen-scene." Parsifals och Kundrys partier sjöngos af respektive hr Alexander Kirchner och fru Ellen Gulbransson — och så till vida var allt godt och väl, eftersom dessa båda konstnärer bjödo på en Wagnersång, som med fog kunde tillfredsställa äfven de kräsna. Isynnerhet låg det en storstilad prägel öfver fru Gulbranssons både vokala och dramatiska tolkning af uppgiften. Men blomsterflickkören gick ej bra och klingade inte heller vackert, och orkesterns bragd låg mera inom det "duktiga" än det konstnärliga området.

Konsertföreningens elfte symfonikoncert hade fyllt Auditorium till sista plats. Denna gång var det fru Aino Ackté, som utgjorde den dragande magneten; hon är ju en diva med världsrykte och alljämt i besittning af den konstnärliga och personliga charme, som lätt eröfrar. Men valet att sjunga slutscenen ur Richard Strauss "Salome" kunde ej kallas lyckligt. Denna bestialiska musik har ej det ringaste med sann tonkonst att göra, och fru Ackté, som visserligen firat triumfer i rollen, kunde nu på konserttribunen ingalunda adla dessa frenetiska toner, göra dem till något annat än hvad de äro och alltid komma att bli: råhet och humbug. Så mycket större lisa beredde hon med uppförandet af Sibelius' fagra "Hertig Magnus" samt "Från andra sidan Styx", en rätt karaktärsfull komposition af Erko Melartin till ord af Tavaststjerna. Divan hyllades naturligtvis med massor af applåder samt med mera gripbara förtjusningsbevis i form af lager och blommor.

ARIEL.

Wettergrens
BARN-KONFEKTION

BÄSTA SNITT.
OMSÖRGSFULLASTE ARBETE.
PRIMA TYGER & TILLBEHÖR
ERHÅLLAS I DE FLESTA
BARNBEKLÄDNADSAFFÄRER I RIKET.

Ofvanstående fabrikat
finnas i rikhaltigaste sortiment till billigaste priser hos
Stockholms Barneklipping, Drottninggatan 66.

Kvartalsprenumeranter!
Försumma icke att
genast förnya
prenumerationen å
IDUN!

Husmödrar
som äro praktiska använda
Gahns Skursåpa
till sina diskbänkar, kökskär, golf och allf omåladt.
Henrik Gahns A.-B., Uppsala.

KÖKSALMANACK
Redigerad af
ELISABETH ÖSTMAN-SUNDSTRAND
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmöderskurs i Stockholm.
FÖRSLAG TILL MATORDNING FÖR
VECKAN 12—18 APRIL 1914.

mjolk; kaffe eller te. Middag: Falsk hare med stuivade jordärtskockor; katrinpommonkompott med vispad grädd. LÖRDAG. Frukost: Smörgåsbord; uppstekt falsk hare (rester från fredag) med potatis; mjolk; kaffe eller te. Middag: Paltbröd med fläsk; vinsoppa med skorpar.

SÖNDAG. (Påskdagen.) Frukost: Smörgåsbord; chateaubriand med brynt potatis; mjolk; kaffe eller te med brocher. Middag: Klar buljong med äggroyal; sjötunga å la florentine; stekt kalfsadel med legmyr och potatis, kokt i flottyr; citronpudding med makroner.
MÅNDAG. (Annandag påsk.) Frukost: Smörgåsbord; köttstufning i snäckor (rester från söndag); mjolk; kaffe eller te med kax. Middag: Nasselkål med förlorade ägg; stekt kanin med brynt potatis och salader; äppelbeignet med vaniljsås.
TISDAG. Frukost: Smörgåsbord; ägg i låda med ansjovis; mjolk; kaffe eller te. Middag: Gratin på kött med ost; soppa på blåbär med klimp.
ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; pannbiff med potatis; mjolk; kaffe eller te. Middag: Pensionatpuré med rostadt bröd; ugnstekt gös med tomat-sås.
TORSDAG. Frukost: Smörgåsbord; fisk med ägg och ris; mjolk; kaffe eller te. Middag: Arter med fläsk; plättar med sylt.
FREDAG. Frukost: Smörgåsbord; sill med äggstanning och potatis;

RECEPT:
Äggroyal (f. 12 pers.). 5 äggulor, 2 äggvitor, 1 1/2 dcl. kokande grädd eller consommé.
Till formen: 1/2 msk. smör (10 gr.).
Beredning: Äggulor och vitor vispas hastigt, den kokande grädden eller consommen hälls i under vispning och äggstanning skummas. Den hälls i en väl smord, slät timbalform med lock, som sättes i en kastrull med kokande vatten. Kastrullen ställes vid sidan af elden, så att vattnet håller sig hett utan att koka, ty annars blir äggstanningen vasslig och kan ej användas. När den har stannat, efter omkr. 35 min., är den färdig. Formen tages upp försiktigt och royalen får kallna i sin form. Den ställes upp på servett, afputsas ofvanpå och skäres i 1/2 cm. tjocka skifvor, hvilka utskäras till vackra figurer eller små bollar med krusigt eller slätt legymjärn. De serveras som garnityr i klar buljong.
Sjötunga å la florentine (f. 6 pers.). 3 sjö ungor på omkr. 5 hg. st., 1 msk. salt (15 gr.).
Till kokning: 1 1/2 msk. smör, 4 1/2 dcl. fiskbuljong.

Direkte från Schweiz
Schweizer's
Siden

Begär profver med parisermodeplanscher på våra vår- och sommarnyheter i svart, vitt och kulört för rober och blusar: **Crépon, Imprimés, Duchesse, Chinés, Crêpe de Chine, Schweizer Mousseline** från 95 öre meiern.
Vi sälja endast garanteradt solida siden-tyger direkt till privatpersoner portofritt och redan förtulladt till bostaden.
Schweizer & Co., Luzern S 3 (Schweiz)
Kungl. Hoflev.

Spenat: 3 hg. spenat, 3 msk. smör. Sås: 4 dcl. hollandaise. Till garnering: 12 räktjärter 2—3 tryffel, persilja.
Beredning: Sjö ungo-na urtagas, sköljas väl och torkas, fenorna klippas bort. En djup skära skäres med en spetsig knif längs efter ryggbenet på båda sidor och filéerna skäras försiktigt från benen, så att de ej gå sönder. De läggs med skinnsidan mot en skärbräda och köttet skäres från skinnet. Gälarna klippas bort och huvudet, benet och det vita skinnet sköljas väl och härpå kokas buljongen. Filéerna gnidas in med saltet och få ligga på hvarandra 1 tim., hvarefter de ånyo torkas med fiskhandduk och kokas 5—8 min. i fiskbuljongen. De läggs upp med halslef och får rinna af på duk. — Spenaten förvälles i lätt saltadt vatten, får rinna af, vrides i en duk, hackas groft, kokas i smöret omkr. 20 min. och utbreddes på botten af ett aflångt silverfat. Filéerna läggs därpå, 4 dcl. hollandaise hälls öfver och anrättningen garneras med räktjärter, tryffelns skuren i skifvor och persilja. Serveras med små kokta, mjöliga potatisar.

Stekt kalfsadel (f. 12 pers.). 4 kg. kalfsadel, 1 1/2 hg. späck, 1 msk. salt (15 gr.), 1/4 tsk. hvitpeppar, 5 msk. smör (1 hg.), 1 lit. buljong. Beredning: Med sadeln förstas de båda sammanhängande kotletrader-na. Sadeln korthugges och bör hänga ett par dagar, så att köttet blir mört. Hinnan borttages försiktigt och sadeln späckas i täta rader med fina späckstrimlor, hvilka rullats i en blandning af salt och peppar. Smöret brynes i en långpanna, sadeln lägges i med den späckade sidan upp, sättes in i varm ugn och brynes, under det den flitigt öses öfver med smöret i pannan. Den bestros med resten af kryddorna, spädes med den kokande buljongen och får steka, tills den är mör, eller omkr. 1 1/2 tim., hvarunder den öses öfver hvar 10:de min. Blir den för brun, belägges den med ett smörbestruket papper. Sadeln tages upp, köttet lossas nätt på båda sidor om ryggraden, lägges på ett skärbräde och skäres tvärs öfver i vackra skifvor, hvilka sammanlägges på sadeln, så att den ser hel ut. Den lägges upp på varmt serveringsfat och garneras med kokta grönsaker, såsom arter, små turska bönor, blomkål, sparris, morötter samt potatis kokt i flottyr och grönsalad eller persilja. Serveras med afredd sås, tillsatt med tjock grädd, scherry eller madera och litet citronsaft.
Kalfsadel kan äfven späckas med oliver och i öfrigt tillagas på samma sätt som föregående.

Potatis, kokt i flottyr (f. 6 pers.). 1 lit potatis, 1 kg. flottyr, 1 tsk. salt (5 gr.).
Beredning: Potatisen sköljes, borstas väl ren, skalas tunt och skäres i 1 cm. tjocka, jämna strimlor, hvilka lägges i vatten allt efter som de skäras. De torkas väl i en duk, lägges i het flottyr och få koka däri, tills de äro mörta och gulbruna på ytan men mjuka inuti. Läggas upp på saggpapper att afrinna, bestros med salt, och serveras mycket varma.

Citronpudding (f. 6 pers.). Skalet och saften af 1/2 citron, 4 äggulor, 150 gr. socker, 4 blad gelatin, 3 msk. varmt vatten, till gelatinet, 3 dcl. extra tjock grädd.
Beredning: Citronen sköljes och torkas. Skalet afrifves nätt och saften utpressas. Äggulorna och sockret röras 20 min., hvarefter citronskalet och saften tillätas. Gelatinet sköljes, klippes i bitar och upplöses i det varma vattnet. Grädden vispas till hårdt skum. Gelatinet nedröres småningom i äggmassan och därefter grädden mycket försiktigt. Krämen fylles i vattensköld och socke beströdd porslinsform och får stela på is 3—4 tim. Då puddingen skall serveras, lossas den från kanten med en spetsig knif, uppstäljes på flat glasskål med tårtpapper och serveras med makroner.
Makroner. 1 hg. sötmandel, 1 kkp. strösocker, 2 äggvitor.
Beredning: Mandeln skällas, torkas väl, drifves genom mandelkvarn och blandas med sockret. Äggvitorna vispas till hårdt skum och vispningen fortsättes 1/4 tim., hvarefter äggviteskummet försiktigt blandas med det öfriga. Af massan lägges, med en tesked, små runda klickar på en väl rengjord, smord och mjölad plåt. Kakorna gräddas i svag ugnsvärme och äro färdiga, när de släppa plåten.

Nasselkål (f. 6 pers.). 2 1/2 lit. spåda, färska nässlor, 3 lit. vatten, 1 msk. salt (till förvällning), 1 liten knippa gräslök, 1 handfull körvel eller 1/2 tsk. finstött fänkål, 2 msk. smör (40 gr.), 4 msk. mjöl (40 gr.), 2 lit. efterbuljong, salt, socker, hvitpeppar, 1 tsk. kallt smör.
Beredning: Nässlorna rensas och sköljas ytterst väl. De förvälles 15 min., läggs på sikt, spolans med kallt vatten och får rinna af väl. Körveln och gräslöken rensas, sköljas, vridas i en duk och hackas fint tillsammans med nässlorna, hvarefter de passeras genom sikt. Smör, nässlor och mjöl fräsas 5 min., den kokande buljongen spädes på, litet i sänder, och kålen får koka med springa på locket omkr. 1/2 tim. Den afsmakas noga med kryddorna (med fänkålen, om körvel saknas) och serveras med förlorade ägg.

AB NORDISKA KOMPANIET
STOCKHOLM

GRATIS
LEVERA VI ICKE NÅGRA VAROR, MEN OM NI AF EN ELLER ANNAN ANVÄNING ICKE SKULLE BLIFVA NOJD MED DE ARTIKLAR NI REKVERERAT FRÅN OSS, SÅ ANHÅLLA VI VÄNLIGT: ATT NI TORDE RETURNERA DEM PÅ VÅR BEKOSTNAD FÖR ERHÅLLANDE AF ANDRA VAROR ELLER EDRA PENGAR ÅTER (ANG. BEHANDLING AF RETURNAROR SE KATALOGENS SIDA 1)
VÄRENTLIGT
A.-B. NORDISKA KOMPANIET
KUNGL. HOFLEVEN
STOCKHOLM.

**Vår-
Katalogen**

är utkommen.
Sändes på begäran gratis och franko.
A.-B. NORDISKA KOMPANIET,
Kungl. Hoflev.
STOCKHOLM.

BÄST ÄR
EKSTRÖMS JÄSTMJÖL
ÖREBRO KEM-TEKN-FABRIK

A. C. SVENSSONS
KNÄCKEBRÖDSBAGERI
GÖTEBORG
Äkta Göteborgs Knäckebröd.
Hygienkontrollant: Dr. G. Hjort af Ornäs.
Tel.: 11 & 929.

Obs!
VARUMÄRKET
"FYRTORNETS"
Svenska

Mellin's Food
Är bästa kraftnärning för svaga, klena barn i alla åldrar. Bok om barns uppfosträn gratis och franko från Mellin's Food Depôt, Malmö.

Sardiner i finaste
Olivolja och Tomatsås
för Smörgåsbordet.

HULTMANS RENA CACAO
pr hg 45 öre

Alla svaga barn böra få Apoteket Vasens stärkande Järnpreparat "Ferrol". Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages. Aptitgivande ökar det hastigt kroppsvikten. På alla apotek till 2 kr. fl.

MACCARONI
Användes såväl till stufningar som efterrätter
Begär alltid SVENSK MACCARONI

Patent.
Hafre-Gryn. Hafre-Mjöl.

NERVINUM
Närande, lättsmält, stärkande
Pris 3 kr pr 1/4 kilogr
Tillverkas endast af
APOTEKET I ENKÖPING
Innehåller lättlöslig mjölkäggsvita ö Natriumglycerofosfat.
ORDMÄRKET REGISTRERADT.
WESTERLUND

Gyllenhammar
Köp
röda originalpakefer

30 portioner gröt för 55 öre.
Obs! Gyllenhammars Hafre-Must. Rismjöl.

Sophie Ljungström & Co
Handskaffär. Etabl. 1879.
Rekommenderas.
48 Mästersamuelsgat. 48, Stockholm.

Lilla Trädgårdsboken
av Oscar Tamm. Pris 75 öre.

Prenumerera på Idun!

PAULIS
AZYMOL-STIMULUS
IDEALHÄRVATTNET FÖR DAMER
Bäcksins Amerikanska Jästpulver

Guvernanten får stundom nerverna
pröfva
Allt hvad de tåla, vid läxornas jakt;
Och mer än många hon torde behöfva
Något, som krafterna håller vid makten.
Men för mixturer hon slanten kan
spara,
Och några piller, hvad gagna väl de?
Axa Hafregrynsgrot skall det vara,
Om man åt krafterna näring vill ge.

Om man dagligen skall äta hafregrynsgrot, gäller det att få den sådan, att man ej fröttnar därpå. För sök en tid med Axa, den fröttnar man ej på.
Endast cirka 2 öre kostar en portion Axa hafregrynsgrot om Ni köper originalpaketer.

Mazettis Bröst-Kops Idealet
för Bröst-karamell
lindrande och välgörande
mot hosta och heshet
fås öfverallt!
Om man samtidigt tager en
Mazettis Hostpastill (Cough Lozenges); fås i bleckaskar à 35 öre) smaka och verka de ytterst behagligt.

Lugna dej, pojke!

Det går på ett par minuter

när man har en
HUSQVARNA SYMASKIN.
Förmånliga afbetalningsvillkor

taket hade ännu inte ens till kon-
turerne format sig i bymlärens fan-
tasi, men huvudsaken var att den
unga moran kunde sitta där om som-
markvällarna den tid hon var bunden
vid hemmet.

Den lille Ola Helgesson slumrade
lugnt i sin vagn. Nils spanade åter
längs tidingens spalter. Åter prass-
lade den till, nu i ifvern att få säga
det:

»Göran är utnämnd — han blir Sve-
riges yngsta kyrkoherde.»

»Det är ditt verk, det,» sade Elsa
stolt.

»Mitt — nej inte mitt, men — aldrig
har en församling stått så såsom
en man — — —»

»Gud är god — han gör långt mer
än vi våga bedja om.»

Nils reste sig med en suck, hörd
endast af kärleken. Han kom fram
och satte sig att se på sonen, som
sof så tryggt, oveten om skuggorna
omkring hans unga lif. Kvällen var
mild. Solen sände sin afskedshäl-
ning till byns fönster, sedan blef
det skumt och med detsamma började
klockorna ringa. Det var helgafton.

Nils kramade sin hustrus framräkta
hand, hvar på han gick in till sig.
Elsa knäppte sina båda öfver gossen,
men inte till bön för honom — hon
hade en så lifsvarm tro på, att gick
solen ner så gick den också upp
igen, utan till alla Guds sändebud i
världen, att de skulle föra en vilsen
vandrades steg till deras hem för en
annans själfrids skull.

Inte kunde hon veta att han redan
satt i köket och på ett språk, som
väckte lilltösens skratt och storpi-
gans ömkan bad att få tala kummall-
föreläsningen till. Han var barnbären i
sockna å nu ville han dö på det fat-
tighus...

I södra Grefvarps församling fanns
på den tiden inget fattighus. De få
fattiga där voro gick på socknen och
mororna satte sin heder i att de inte
hade det sämre för det. Den vilse-
vandrande fick i stället sluta sina
dagar där han kom till gårds. Han
lefde ännu något år. Men aldrig kunde
han riktigt hämta sig efter det mot-
tagande han fått af husbonde och
mora. Det hvirflade om i hans huvud
emellanåt — han hade minnsan inte
gjort när människa när glädje för
— det visste bäst hon salig mor.

Men det var hon, som en gång med
lagens arm och kyrkans handräkning
drefs bort från n:r 8.

BREFLÅDA

REDAKTIONENS BREFLÅDA:

R. Det där är af den sortens dikter,
som fabriceras metervis.
Rimfrost. Omöjligt att villfara
eder begäran.

Ville. Andemeningen är tvifvels-
utan bra, men det brister i utformning-
en.

Ake. Dikten får nog fortfarande
vara till edert eget nöje; vi ha ej
plats för den.

Katri. Lämpar sig icke.
Store-Bror. Uppgif namn och
adress, så skall honoras sändas.

Rea. Bortglömdt är det ingalunda
men ni har många konkurrenter om
utrymmet.

Hakon G. Kunna icke mottaga
mera poesi.
Ingeborg Stigmansdotter.
Lavendeldoften måtte ha haft ett
ogynnsamt inflytande på er hufvud-
substans, ty dikten var minst sagdt koll-
rig.

Ewert Elg. Ahnej, men ett af
de alla vanligaste.

—re. Det gick med glans i pap-
perskorgen.

Frågvis. Siffran 3 föreställer lo-
ket. Den afbrutna linjen ett fel i
klichén.

**Att själva måla (lackera)
möbler m. m.** kan hvem som
helst med Ripolin, 84 färgtoner. Tor-
kar fort med en porslinsliknande
glans. Otroligt hållbar. En bok om
dekoration och målning jämte full-
ständiga färgskalor erhålls gratis och
franko. Le Ripolin, 24 Smålandsgatan,
Stockholm.

9,000 Kronor att vinna i Lotteri
Kristinedals Barnkolonis

Andra dragningen. — Pris 2 kr. pr lott. — Dragning före utgången af juni 1914. Hvar tionde lott vinner.

Bland vinsterna, som hafva ett sammanlagt värde af öfver 90,000 kr., märkas:

Automobil, 10/20 hkr. »Torpedphaeton» från Scania-Vabis, värd Kr. 9,000.—.
Obs! Då denna typ allmänt användes både som ekipage och som drosk-
automobil, är densamma den mest kuranta, hvarann vinnare, som icke själf
önskar använda automobil, lätt bör kunna afyttra densamma till det angifna
priset, som är det för denna automobil gängse.

Ruff-motorbåt, 10,6 meter lång, om 12/14 hkr., 8—8,5 knops fart. Kr. 7,400.—.
Fullst. eleg. möbelfang till 4 rum, kök o. jungfrukammare. Kr. 5,000.—.
Autopiano Kr. 2,000.—. **Antikt skåp** af ek, almrot m. m. Kr. 1,500.—
samt dessutom en myckenhet värdefulla vinster, såsom: 2 Herruvmöbler i pol.
björk (1,300 och 700 kr.), silfverschatull på fot (kr. 1,275), pianino (1,050), juvel-
smycken (1,000, 350, 152), rubinring (825), äkta pärlband (450), sängkammars-
möbel, hvitl. (500), silfverföremål (375, 300, 260, 190, 150 etc.) samt talrika andra
föremål af silver, nysilver, koppar och mässing, oxideradt tenn, kristall,
porslin etc. etc.

Insänd rekvisition, märkt M 3, pr bref eller brefkort (ej förskottslikvid)
under adress: **Kristinedals barnkolonis lotteri, Artilleriegatan 60,
Stockholm.** I den ordning rekvisitionerna sändas lotterna mot i östförskött
för lottpriset à 2 kr. st. jämte kostnad för porto och dragningslista. Angif
ydlig adress.
Bengt Oxenstierna, Lotteriets föreståndare.

Fager som en lilja
kan hvarje dam bli, som för den
dagliga toaletten använder F. Paulis
Liljemjölks-crème. Ty den gör hu-
den len, fin och sammelsmjuk, bort-
tager oenheter, helar sönder-
sprucken och sträf hud och är där-
för ett oskaffbart medel att er-
hålla en frisk, blomstrandig hy. Pre-
paratet är fritt från alla fetämnen
och absorberas, väl invidet, ge-
nast af huden. F. Paulis Liljemjölks-
crème är oundgängligt för hvar och
en, som vill behålla sin hys ung-
domliga friskhet, och bör ej sak-
nas på något toalettbord. Använd
alltså F. Paulis Liljemjölks-crème
och Ni blir

fager som en lilja.

Köp den värdefulla, af alla omtyckta
Freja-Tabletten
som öfverträffar alla andra. **Freja-
tabletten** är svensk vara, icke im-
porterad. Agenter och återförsäljare
antagas.
Choklad- & Konfektfabriken Freja, Gefle.
Från YSTAD HAPARANDA
användes **YVY tvålv.**
Säljes i hvarje välortad parfym- och
berrekeringsaffär för 50 öre pr st.
Österlin & Ulrikssons Kem. Tekn. Fabrik,
- YSTAD -

ENERGON Nervstärkande
Kraftgivande
förordas av Läkare

SVENSKA KURORTFÖRENINGEN.

Adolfsberg, Brunns- o. Badanstalt.
1 juni—31 aug. Inlands-
natur, barr- o. löfskog. Billiga lefnads-
kostn. Läk: **Eman Larsson**, Örebro.

Bie, Vattenkuranstalt, Katrineholm,
Kneippbad. Starkt radiumhaltigt
vatten. Skogsluft. Läkare: Profes-
sor **Astley Levin**, Sthlm.

Borg, v. Norrköping. Alla slags bad o.
behandl. lämpl. mot **Rheumat.**,
Gikt, **Åderförkalkn.** Nervsjukd. Nytt
Radiuminhal. Inack. i pensionat o.
sjukh. 1,75—6 kr. Läk: **W. Bergwall**.

Borgholm, Kurort och hafsbad med
sydländskt klimat. Utm.
bad. Tidsenl. utrustning. Vål fun-
gerande vatten- o. kloak. Läk: **Johan
O. A. Bergqvist**, Strandv. 7 B. Sthlm.

Båstads, Hafsbad o. Kuranstalt. 1/6—
1/2. Mildt, jämnt klimat,
härligt läge, en af västkustens natur-
skönaste badorter. Läk: **Dr G. Kri-
kertz**: Sjukgymn. **E. Granfelt**.

Dalarö, Hafsbad. Vålk. kur- o. rekrea-
tionsort. Naturskönt läge:
hälsos. klimat. Gyttje-, tallbarrs-, kol-
syreb. etc. sjukg. Läk. **Dr. C. Jans-
son**. Uppl. D. Uthyr.-byrå. R. 21.

Djursåtra, Brunn. Versås. Lugnt,
stilla, enkelt. Högt o. fritt
läge. Järnkällor. Vål serverade bad.
Hetluft. Omsorgsfull massagebehandl.
Billigt. Läk: **D. Liljeqvist**, Hudiksv.

Fiskebäckskil, Hafs-kuranstalt vid
Västkusten. Ren,
dammfri hafsluft. Allasorters bad. Mas-
sage och sjukgymn. Bill. lefnadskostn.
Njutvidg matsal. Läk: **M. R. Ahlberg**.
Sveriges högst belägna luft-

Fjällnäs, kurort. I björkskogsbältet.
Lämplig rekreationsopl. Härl. fjällnatur,
godt bord, c. 60 rum. Säsongs: juni—
aug. Läk: **J. Webström**, Uppsala.

Furusund, Hafs- o. Gyttjebad i Sthlms.
skärg.: 2 2/3 t. fr. Sthlm.,
Alla sorters bad, gymnastik massage.
5 hotell, 50 villor. Läkare: **Dr. Emil
Zander**, Sthlm. (Spec: Hjärtssjukd.).

Grennåfors, Berömd järnkälla.
Gyttje- o. medic. bad. Mildt barrskogskl.,
härl. luft. Sjö. Bost. ibrunnspark. Adr.:
Moheda. Läk: **C. J. Hjort af Ornäs**.

Götarp, pr Åsenhöga, Jönks län. Nat-
urskönt högt läge i skogrik
trakt vid sjö. Vanl. badf., god järn-
källa. Billigt. Massör. Läk: **A. Aron-
son**, Stockholm.

Helsjöns, kuranst. Horred, Västergötl.
Reum., gikt, nerv- o. hjärt-
sjukd. Nutida bad, spec. gyttjeb. Radio-
akt. vatten. Barrsk. Godtbord. 80 maj—
8 sept. Ny reg. Läk: **G. Hjort af Ornäs**.

Hjo, Badanstalt. Sundaste läge i den
vackra Guldkroken vid Vättern.
Utm. bad. Nytt strandbad. Goda bost.
Läk: **Dr. E. Tengstrand**, Sthlm. För
gymn. o. mass. **Dr. H. Ekberg**, Sthlm.

Hällby Brunn, Radioaktiv Järnkäl-
la. Fullst. varm- o.
Kneippbad. Sommarsäsongs 15 maj—
1 sept. Läkare: **Dr Uno Wallin**. En-
köping.

Hälsans, Brunnanst., Hälsingborg, v.
Öresund. Sofiakällan. Järn-
källa. Alla med. badf. Härl. strandbadi
Öresund. Reumatism, magsjukd., skro-
ful åkomor. Kvalitetsv. Läk: **Dr.
A. Björkman**, Hälsingborg.

Johannisdal, Hälso- o. badanst. v.
Köping. Öpp. slutet af
maj—c:a 20 aug. Järnk. med hög radio-
aktivitet, hvars vatten anv. äfv. till alla
bad. Läk: **Dr. Eriksson**, Köping.

Källvik, 12/6-21/6. Loftahammar. Lugnt,
enkelt, billigt; skogrik, vind-
skyddad hafskust; fullst. bruns- o. bad-
kur; radioaktiv järnkälla; dietkur m.
m. Läkare: **Alfr. Ternell**, Stockholm.

Lannaskede, Härl. läge å Smål. högl.
i skogr. trakt. Berömd
järnk. Alla brukl. badf. Spec. gyttjeb.
Kneppb. **Radium-Institut**. Säs. börj. 1
juni. Läk: **Sigge Wikander**, Sthlm.

Ljungskile, rekreat. ort, härl. bad,
barrskogar, järnk. Oroust
skyddar f. västv. Förra årets omt. regim
i societetsh., järnv., ångb., f. b. m. öfv.
västk. b. Apot., Läk: **Nath. Dahlberg**.

Loka, vid Bergsl. järnv. Säs. 7 juni—
7 aug. Termsindeln. Reumat.
hjärt. neurasteni. Ber. gyttjebad jämte
alla vanl. badf. Radiuminhalatorium.
Öfverläkare: **Dr G. Rystedt**, Sthlm.

Lundsbrunn, Hälso- o. badan-
stalt. Högt och torrt
läge i natursk. trakt nära Kinnekulle.
Berömd järnkälla, starkt radioaktiv.
Billigt. Läkare **E. Pontén**, Göteborg.

Lyckorna, Hafsbad- o. klimatisk kur-
ort i härl. nat. å västkusten,
kransad af yppiga, skogsklädda höjder
m. vackra promenadvägar. Läkare:
Olof H:son Forsell, Sthlm.

Lysekil, Klimatisk kur- och rekrea-
tionsort. Utmärkta gyttje-,
kreuznacher-, half- o. hafs. sjuk-
gymn. massage. Tidsenl. anläggningar,
bill. priser. Läk: **Prof. A. Wide**, Sthlm.

Malen, Båstad. Fullst. kurort. Varm-
o. hafs. Vidstr. barrskog.
Sjukgymn., brunnsdrickn., dietisk be-
handl. Lektuga. Lekledarinnor. Läk.:
Dr. K. C. af Klercker, Lund.

Marstrand, Hafs-kuranstalt med ut-
märkta bad, spec. gyttje-
bad, goda kommunikationer, billiga
lefnadsomkostnader. Läkare: **J. Bau-
man**, Marstrand.

Medevi, Skogsanast. Berömda järnk.
m. radioaktiv utstråln. Utm.
gyttje- o. halfbad. Sol o. luftb. Kalla
bad i Vättern. Terrängkur. Dietiskt
bord. Läk: **G. Bergmark**, Uppsala.

Mörsils Sanatorium för bröst-
sjuka.
Jämtl. Öpp. året om. Ren, stark. fjäll-
luft. 1sta kl. bord. Elektr. belysn.
Rikst. Öfverläkare: **T. Horney**, Mörsil.

Mösseberg, Vattenkur. och sanato-
rium. 1,100 f. ö. h. Öpp.
hela året. Nauheimerb. m. flyt. kols., el.
ljusb. Inhalatorium. Röntgen- o. hög-
frekvensafd. Läk: **Fr. Odenius**, Sthlm.

Nybro, Brunn- och badanst. Praktig
barrskog. Torr grusgrund.
Vattenkur. Elektr. ljusb. Gyttjeb.
Nauheimb. Solbad. Billigt. Läkare:
Lifmed. E. Jacobson, Stockholm.

Nynäs Hafsbad vid Nynäshamn
modern, förstkl.
kurort m. fullst. vattenkuranstalt o.
alla moderna kurmedel. Läk: **G. Roth-
man**.

Porla, Brunn. Berömda, kraftiga järn-
vatten. Fullst. badanst. I term.
1/6—1/7, II term. 5/7—2/8. Postadr. Por-
la. Läk: **Dr. H. Nauckhoff**, Linnég. 12.
Stockholm. Riks & Allm. 144 60.

Ronneby, Brunn. Starkaste järnkäl-
lor, mass-, ljusb., hafs. kall-
vattenkur, dietkur, radiumkur. Läk:
Prof. G. Forssner, Uppsala. **Dr. Thor-
ling**, **Dr. Rietz**, prof. **Henschen**.

Medicinska förfrågningar besvaras af resp. läkare och för närmare upplysningar hänvisas till den af Sv. Kurort-
föreningen utgifna publikationen »Svenska Bad- och Kurorter» (tillgänglig i bokh.) o. till de olika kurorternas prospekt,
som erhållas genom kamrerkontoren samt Svensk Bad- och Turisttidning och Svenska Turistföreningen, Sthlm.

**P. Paulssons
Damskrädderi**
Grefteuregatan 20 C, 1 tr.
Förstklassigt arbete till moderata
priser. **Specialitet Tailor Made.**
Allm. Tel. 182 69. Rikst. Ö. 15 16.

Annonsera i Idun!

**Nervstärkande
Kraftgivande**

Rostock hälso- o. badanst. in-
vid Kroppefjäll. Naturskönt
o. fridfullt. Ytterst mod. priser. Stn o.
adr. Dals-Rostock. Läk: **Gustaf Karl-
berg**, Stockholm.

Ryd, Brunn- o. Badanst., Radioaktiv
järnk. Alla brukl. kurmedel.
Kneippb. Natursk. läge. Skog o. in-
sjöar. Lugn sommarv. Ytterst bill.
lefnadsomk. o. badpr. Läk: **D. B.
Carlsten**.

Saltsjöbaden, Sanatorium o. bad-
anstalt. **Nylnät-
tadt Radiuminstitut**. Rum fr. 2.00.
Öfverläk.: **Dr Olof Sandberg**.

Skagersbrunn, Adr. Kristinehamn.
Vatt. o. Luftkurort.

med järnk. Härl. läge v. sjön Skagern.
Alla badf. **Radiuminst.** Bekv. skjutsarfr-
station, Badint. **Nils G. Marén**, Uppsala.

Strömstad, Hafs-kuranstalt. Skydd.
läge. Mildt hafs-klimat,
berömda gyttjebad. Järnkälla. Säsongs
1 juni—15 sept. Läk: **A. Berghel**, Sthlm.

Sätra, Brunn. 14 mil fr. Sala. Daglig
vurstrafik, på beställn. automo-
bil. Gyttjeb., gymn., massage; sär-
skild matordn. för magsjuka. Öpp. 1/6
—1/8. Läk: **Prof. Friberger**, Uppsala.

Söderköping, Brunn o. bad. Fullst.
badkur. Nauheimer-
bad. Elektr. ljusb. Sjukgymn., mass. o.
hetluftsbeh. Utm. skogsprosen. Enk.
lefnadssätt. Läk: **R. Almqvist**, Sthlm.

Södertälje, Badint. öpp. året om. Nytt
badh. o. societetsh. Mas-
sage, el. ljusb. **Radiuminhalatorium**.
Läk: **Axel Hellstenius**, Sthlm. För
mass. o. gymn. **N. Wennström**, Sthlm

Tranås, Vattenkuranstalt, öppen året
om. Alla varma o. kalla bad
Fullst. Kneippbehandl. Mild och ren
luft. Natursk. läge, vidstr. barrskog.
Bill. priser. Läk: **H. Tham**, Tranås.

Trosa, Bad- och sommarvistelseort.
Naturskönt läge. Ren o. stjär-
kande luft. Utmärkta varm- och salt-
sjöbad. Tvenne läkare på platsen.

Tulseboda, Brunn- o. kurort, Kyrk-
hult, Blekinge, 1 Juni
—1 Sept. Naturskönt läge i högt liggan-
de skogstrakt. Utmärkta bad. Apot.
Billiga lefnadsomk. Läkare på platsen.

Tyringe, Badanst. och Sanatorium.
Fysikalisk-dietisk kurort.
Ny restaurerad och mycket utvidgad.
Billiga lefn.-kostn. Begär nya prosp.
Läkare: **Dr. O. Reimers**, Tyringe.

Ulricehamns Sanatorium o. bad-
anst. Öppet året om.
Vidstr. skogsomr. Mer än 300 m. öfv. haf-
vet. Alla brukl. badform., äfv. elektr.
Läk: **Joh. A. Andersson**, Ulricehamn.

Varberg, Hafsbad och gyttjebadan-
stalt. Bästa hafsbad, spec.
gyttjebad. Elektr. ljusb. Billiga af-
gifter och lefnadsomkostnader. Läk.:
Dr O. F. Åberg, Stockholm.

Wermlands Eda, Vattenkuranst. o.
järnk. Säs. 1/6—21/8.
Naturskönt, högt läge. Milsv. furusk.
Alla brukliga badformer, spec. gyttjeb.
Läkare: **B. Möller**, Stockholm.

Öregrund, Hafs. anst. Härl., friskt
läge. Goda o. bill. lefn.-
förh. Lifl. ångbåtskommunikationer.
Gyttje- & Nauheimerbad. Läk: **Vik-
tor Huss**, Öregrund.

Östhammar, Hafsbad. Skydd läge
vid vik af Ålands haf.
Moderna badf., spec. Tvålmassage. o.
Fangob. Härl. hafs- o. skogsluft. Bil-
ligt. Läk: **Henrik Berg**, Sthlm.

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER

Sänd aldrig originalbetyg utan endast afskrifter när ni svarar på annons om ledig plats.

I EN ÄLDRE tjänstemannafamilj i stad, där både man och hustru äro sjuka, behöves en medelålders dam med godt och jämnt lynne, som kan taga hand om hemmets och husets hela vård och med mild och klok omvårdnad hafva tillsyn om de sjuka. Fam. består endast af man och hustru med en tjänarinna samt en sjuksköterska, hvilken senare fortfarande kommer att stanna. Svar med uppgift på lönefordringar och referenser samt häst med fotografi till »Hemvård», Iduns exp.

FLICKA, musikalisk, barnkär, allvarlig, kunnig i sömnad får plats. Uppgift lönepretentioner till »Landthem», Edane.

BARNSKÖTERSKOR, som genomgått utbildningskurs i Sällskapet Barnavårdsanstalt finnas anmälda i Sthlns stads Arbetsförmedling, Regeringsg. 107. Riks och allm. telef. 4047.

VERKLIGT ANSPRÄKSLÖS, snäll och duglig flicka, ej gärna under 30 år, fullt hemma i god matlagning, bakning och öfriga husliga sysslor, önskas att förestå hushållet i hem på landet (5 å 6 pers. hushåll) i mindre samhälle vid Kalmarsund. Lön 30 kr. per mån. Tvenne jungfrur finnas. Nutida bekvämligheter i köket. Svar med foto och rek. till »Från Maj-Juni» under adress S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

UNG duktig flicka, som önskar resa till Stockholm, erbjudes plats på omkring sex veckor (fr. slutet af april) att hos fin familj i villasamhälle nära Stockholm deltaga i hushållsöromålen. Betyg eller upp. om förmåga till »Familjemedlem», Iduns exp.

EN ENKEL, frisk, gladlynt och barnkär flicka erhåller plats genast i ungt landtbrukarehem mot fritt tvivres såsom sällskap och hjälp. Svar med foto till »K. K.», Sala Damm.

EN ANSPRÄKSLÖS, barnkär och pålitlig flicka som är villig att hjälpa till med 2 barn i ålder 3-6 år samt i öfrigt deltaga i inom hemmet förekommande mindre sysslor under husmoders ledning för plats 1:a maj i tjänstemannahem i Norrland hvar. jungfru finnas. Svar m. löneanspråk och foto till »Verklig hjälp» under adress S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

I HÖGRE OFFICERS HEM i Dalarna, liflig trakt, 3 personers hushåll med tjänare, får enkel, duglig hushållsfröken plats 24 april. Goda betyg fordras. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsgatan 34, Stockholm.

I GODT HEM i Norrland, Angermanland, nära station, får duglig hushållsfröken plats. Tvenne jungfrur finnas. Lön 300 pr år. Allt fritt, fri resa. Vid. Nya Inack-Byrån, Jakobsbergsg. 34, Sthlm.

VASA-BYRÅN, Stockholm, förmedl. pl. åt bättre platssök. o. välek. jungfrur för hemmets alla områden. Bill. arv. Insänd foto och betyg.

Inom Västernorrlands län skola enligt landstingets beslut anställas länssjuksköterskor, hvilka företrädesvis hafva ett egna sig att epidemisjukvården inom länet samt tjänstgöra på af första provinssiäläkaren anvisade platser; tills vidare skall en sköterska vara stationerad i Hernösand och en annan i Sundsvall. Aflytningen utgår med 600 kronor pr år jämte två ålderstillägg, hvarterda å 100 kronor, efter tre och sex års oförvilligt tjänstgöring; därjämte har sköterskan fria resor till de platser, dit hon beordras, samt äger uppbära två kronor om dagen vid tjänstgöring å annan plats än där hon är stationerad. Af meritförteckning åtföljd ansökan till någon af dessa tjänster bör före april månads utgång ingifvas till länets förste provinssiäläkare, adress Hernösand. Hos denne ävensom å Svenska Sjukskötersketidnings byrå i Sthlm finnas gällande ordningsregler för länets sjuksköterskor tillgängliga.

Vårdinna
önskas för större bättre men enkelt hem i Norrland där husmoder saknas. Den sökande måste besitta erforderliga kunskaper uti allt som förekommer uti skötandet och vårdandet af ett hem, vidare hafva förmåga och intresse att i moders ställe leda och uppfostra två större gossar i skol-åldern, vara barnkär, god, ädel och sympatisk, gärna musikalisk, ej öfver 35 år. Endast den som är i besittning af dessa egenskaper torde insända ansökan med uppgift om ålder, ref., löneanspråk och foto till »Hemkär», Allm. Tidningskont., Sthlm.

Hushållsfröken.
På grund af inträffad sjukdom kan enkel, arbetsvan, bildad flicka, van vid vanlig matlagning och öfriga inom ett hem förekommande göromål erhålla plats genast. Tre personers hushåll. Jungfru finnas. Svar till Doktorinnan Augusta Lindgren, Gislaved.

Barnfröken,
ung, frisk, snäll och barnkär erhåller plats 1:sta maj för vårdandet af 3 flickor 9, 7 och 4 år. Bör kunna hjälpa med läxläsning och pianospelning samt vara sykkunnig. Svar till »O. R.» und. adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm, f. v. b.

Epidemisjuksköterska.
Platsen som epidemisjuksköterska för N. Sandsjö socken är ledig att tillträda den 1 nästa juni. Lön 500 kr. jämte möblerad bostad och fri vedbrand. Ny sjukstuga med nutida bekvämligheter finnas. Svar åtföljda af betyg och helst foto sändes före 15 maj till kommunalstämman ordförande i N. Sandsjö, adr. Sandsjö

Vid Adalens nyinrättade landthushållsskola tillsätts:

Föreståndarinnan, erfaren och pr. duglig med goda vitsord från lärarinnekurs i huslig ekonomi. Lön 100 kr. i månaden.
Lärarinnan i kv. slöjd och växtfärg. Lön 75 kr. i mån. 3 event. 5 månaders tjänstgöring. Platserna tillträdas den 15 maj. Ansöknings-tiden utgår den 15 april. Vidare upplysningar lämnar Skolans rektor, adr. Multrå.

Pålitlig barnfröken,

enkelt och anspråkslös, van vid barn i åldern 2 och 5 år, kunnig i sömnad och villig biträda med inomhus förfallande göromål, får plats den 16 april. Jungfru finnas. Rek. och foto torde insändas till Fru H. Bergman, Bryggeriet, Sollefteå.

En befattning som afdelningssköterska

vid sjukhuset S:t Görans afdelning för köns- och hudsjukdomar är ledig att tillträdas den 1:sta nästkom. juni. Ansökningshandlingar, åtföljda af fräjbetyg, inlämnas före den 15 april 1914 till SJUKHUSDIREKTÖREN.

Husföreståndarinnan,

35-40 år, frisk och intelligent, helst musikalisk, bildad och af god familj, mild och god, gärna sjuksköterska eller prästdotter, som vill och kan taga ansvaret för 2:ne barns, gosse och flicka, uppfostran samt förestå hemmet å industriell egendom i skogs-trakt, torde inlämna svar med foto, uppgift på ålder, ref., löneanspråk, social ställning m. m. inom 8 dagar till »Samhällsställning», S. Gumaelii Annonbyrå, Malmö.

PLATSSÖKANDE

TRE UTEX. SJUKGYMNASTER önska plats utomlands i samma stad på tre städer eller i familj. Svar till »Tre sjukgymnaster», Iduns exp. f. v. b.

BÄTTRE FLICKA önskar plats som husmoders hjälp, där jungfru finnas. Har genomgått ettårig kurs i finare hushållsskola. Svar till »21 år, Vestanfors», p. r.

20 ÅRS FLICKA frisk och ordentlig önskar plats 1 maj i troende familj som husmoders hjälp. Svar till »E. L.», Iduns exp. f. v. b.

PLATS önskas af 26-årig flicka i bättre hem, helst på landet där köks-trädgård finnes, för att få praktisera i ett hems skötande. På lön fästes inget afseende. Svar till »26-årig flicka», Sillre p. r.

PRIVAT sjuk- eller barnavård önskas af sjukvårdsvan flicka. Svar »101», Kråkskult p. r.

BILDAD 24-årig flicka som genomgått hushållsskola önskar plats på större landegendom såsom husmoders biträde. Goda betyg och rek. från plats i prästgård m. m. finnes. Svar till »A. 1 Maj 1914», Iduns exp.

UNG FLICKA önskar plats i familj som hjälp och sällskap gärna där barn finnas. Svar till »Familjemedlem», Bokhandeln, Malmberget.

PLATS ÖNSKAS från den 15 maj eller 1 juni af ung, musikalisk flicka som genomgått sjukvårdskurs. Är något kunnig i tyska språket. Medföljer gärna på resor. Tacksam för svar inom 8 dagar till »20 år», Visborgs Slätt p. r.

EN 23-ÅRIG småskollär. önskar, mot fritt tvivres, under sommarferierna — 1 juni-1 sept. — plats i bättre familj. (Helst i Norrland.) Önskar särskildt få lära matlagning. Svar till »Lärjunge», Fälttjäl, Norrflärke.

BÄTTRE FLICKA önskar plats i familj att hjälpa till med alla inom hus förekommande göromål. Helst på landegendom eller i hem på landet mot någon liten lön. Svar till »Familjemedlem», Göteborg 4.

UNG FLICKA, med fina betyg, och särskild rek. från praktisk hushållsskola, äfven kunnig i såväl klädningssom innesömnad och handarbeten, söker plats som husmoders hjälp i bättre familj. Svar till »Hjälpreda», Vingåker.

SJUKSKÖTERSKA, van vid privatvård, önskar plats. Gärna att medfölja till badort. Betyg och ref. finnas. Svar tacksamt till »Privatvård, 1 juni», Iduns exp., Sthlm.

20-ÅRIG BÄTTRE FLICKA, som i 3 år varit på Hemslojd önskar plats i Hemslojd (helst i Norrland). Svar till »Intresserad», Karlskrona p. r.

BARNSKÖTERSKA, som genomgått kurs i barnavård och med fina rek. från societetsfamilj, önskar plats. Svar till »Barnkär och pålitlig», Allm. Tidn. kont., Gust. Ad. torg.

HUSHÅLLSVAN, bättre flicka, kunnig i matlagning, bakning, alla husliga bestyr, söker plats i godt hem där jungfru finnes. Goda betyg Svar »Ansvarskänsla», Sv. Telegrambyrån, Stockholm, f. v. b.

19-ÅRIG MUSIKALISK värmländska, som genomgått 8-klässigt läroverk samt 4-mån. husmoderskola, önskar plats i större, bildadt hem på landet som husmoders hjälp och sällskap mot fritt tvivres och fria resor. Svar till »Familjemedlem», Karlstad p. r.

PÅLITLIG, bättre flicka önskar plats som husmoders hjälp. Kunnig i enkla matlagning och handarbete. Svar till »Smäländska», Vimmerby p. r.

BÄTTRE FLICKA önskar plats i familj att deltaga i husliga sysslor. Kan äfven undervisa nybörjare i pianospelning. Någon lön önskvärd. Helst i småstad. Svar till postf. 78, Stockholm.

EN 20 års flicka, som genomgått förberedande kurs för inträde vid folkskoleseminarium, önsk. plats som sällskap och hjälp i bättre familj. Svar till »20-årig», Högstorp, Lilleby.

FLICKA önskar medfölja till badort; är villig deltaga i hvarjehandas göromål samt kunnig i kamning. Svar emotes tacksamt till »Sommaren 1914», Tobaksaffären Drottningg. 5, Örebro.

BILDAD medelålders fruntimmer af god familj önskar plats hos herre eller familj där husmor saknas. Kunnig i allt som förekommer i ett hem. På lön fästes mindre afseende blott hemmet är godt och lämplig sysselsättning erhålles. Vidare Fru A. Kjellberg, Birgerjarlg. 118¹¹, Sthlm.

PLATS i landtushåll önskas af 20-årig flicka. Goda rek. Svar till »Familjemedlem», Onnestad.

INFÖDD ENGELSKA söker plats i familj den 1 juni. Svar till »Omega», Iduns exp. f. v. b.

EN VERKLIGT barnkär flicka, som genomgått kurs i Barnavård, önskar plats som sköterska för 1 å 2 barn. Tacksam för svar till »Barnsköterska 1914», Gefle p. r.

VÄRDINNEPLATS i bättre hem önskas af därtill kompetent dam. De bästa betyg och ref. kunna företes. Svar till »Verksamhet» under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Sthlm f. v. b.

UNDER SOMMAREN önskar musikalisk-rarinna plats att undervisa eller ackompanjera. Goda ref. Svar »Modär metod», Iduns exp.

MEDELÅLDERS KVINNA fullt kunnig i konstväfnad o. innesömnad önskar komma i vänlig familj till sommarens. Svar emotes tacksamt till »Kulla», Allm. Tidningsk., Gust. Ad. Torg f. v. b.

LANDTBRUKAREDOTTER önskar pl. 1 maj till familj där jungfru finnes, är villig deltaga i ett hem förekommande göromål; är något kunnig i sömnad. (Gärna i Uppsala eller dess närhet. Svar till »Familjemedlem», Enköpung p. r.

PLATS som värinna eller i familj önskas af bättre flicka. Har genomgått hushållsskola, innehaft plats i familj samt skött hushåll på egen hand, är kunnig i sömnad och handarbeten. Svar till »Norrländska», Iduns exp., Sthlm.

SJUKSKÖTERSKA, 28 år, önskar plats som barnsköterska till spädt barn i södra Sverige. Svar till »Box 16», Olofstöm.

BILDAD FLICKA önskar pl. som värinna i hem där husmor saknas, eller som hjälp och sällskap i familj el. åt klen el. äldre person. Bästa rek. Svar till »Hem», Iduns exp.

I god familj i Stockholm eller dess närhet önskar 19 års bättre flicka plats att deltaga i lättare husliga göromål. Har genomgått elementarläroverk och är musikalisk. På lön fästes ej något afseende. Svar emotes till »Familjemedlem», Landskrona p. r.

INACKORDERINGAR

KONFIRMANDER. Några flickor mottagas nästa sommar för konfirmationsundervisning jämte egen dotter i naturkönt belägen prästgård i norra Halland. Svar till kyrkoh. F. Lillieroth, adr. Frillesås.

KONFIRMANDER mottagas i sommar under 5 veckor, från 1 juli, i Grenna kommunistorg. Pris 150 kr. Närmare meddelar Pastor J. Lindblad, Grenna.

TYSKLAND. I den härligt belägna universitetsstaden Marburg i Hessen mottages unga flickor i pension. Utmärkt undervisning i språk, musik, målning, handarbete, sömnad och trädgårdsskötsel. Tillfälle till nöjen. Tennis. Bad. Prima ref. Prospekt gm Frk. Sylvan, Marburg.

INACKORDERING hos någon god familj på landet inom Skåne önskar en 17-årig flicka för att lära hushållet. Svar märkt A. L. L., Simrishamn p. r.

FÖR MINDRE BEGÄFVAD, medelålders flicka önskas inackordering i enkelt och godt hem, där barn ej finnas. Svar till »40 kr.», under adr. S. Gumaelii Annonbyrå, Stockholm f. v. b.

PENSION u. UNTERRICHT in Deutschl. Schriftst. u. Gymnasiallehrerfam. in wunderb. Gebirgsg. Mitteldeutschl. (650 m. ü. M.), nimmt schwed. Pensionäre (Herren u. Dam.) auf Schülerhöh. Lehranst. u. Stud. erh. Unterr. besonders i d. deutsch. Spr. u. Liter. Verb. auf Examen. Gute Verpleg. Reiner deutsch. Akzent. Auch engl. u. franz. Konvers. Preis die Woche durchschnittl. 40-60 Mk., je nach Anspr., mit 1 St. Unterr. u. 1 St. Konvers. Extraterr. St. 2-3 Mk. Refer.: Dr. Hungerland, Lund, Geh. Oberstudienrat Prof. Dr. Jungmann, Univ. Leipzig u. a. Adr.: Oberittersgrün (Sa.), Villa Fritzscheberg, Deubner.

ENGELSK DAM bosatt på landet i Leicestershire (England) mottager sv. ungdom till inackordering. Moderat pris. Ref. v. konsul John Carlborn, Grimby. Svar till »England», Iduns exp., Sthlm.

NERVJSJUKA eller äldre damer som äro i behof af öm och samvetsgrann vård kunna erhålla sådan i Kaptenkan Thoreles sjukhem, Växjö. Endast trenne patienter emottagas. Ref. finnas och sändas.

TVÅ å tre gossar mottagas till inackordering 29 juni-10 augusti för att tillsammans med min egen son erhålla konfirmationsundervisning. J. Plym, kyrkoherde, Forshell, Markaryd.

SCHWEIZ. I god fransk familj mottagas några flickor som vilja lära sig franska, engelska och tyska. Bästa ref. 1,200 kr. pr år. Begär prospekt. Madame Chenevard, Beau Soleil, Neuchâtel.

NATUR, HÄLSA, SJÄLSSTYRKA. A naturskön och komfortabelt bebyggd herrgård i Stockholms skärgård (skog och sjö) vilja undertecknade sammanföra, för friluftslif och själskultur intresserade entusiastiska naturvänner (damer och herrar) med hög föräldrfritt umgänge. Ingen obligatorisk ålder (föräldrar må medtaga sina barn). Lägerlif, utflykter, lekar, spel och bad.

Scoutöfningar: slöjd och scoutbyggeri, matlagning, husliga sysslor, vakt- och patrulltjänst, lättare landtmannagöromål.

Föredrag af fackmän (ekonomiska, naturvetenskapliga, historiska, filosofiska o. a.) samtal, diskussioner, konserter.

Trefliga rum för dem, som ej äro starka nog att uthärda fältlif. Godt bord.

Förstudier: Baden-Powell, Scouting for Boys. Eller: Ebbe Lieberath, Scouter och Scoutledare.

Tillfälliga och stadigvarande deltagare mottagas alla tider. För abonnemang till hel kurs (6 veckor) äro månadsafgifterna (40 kr.) scouter, (100; 120; 140; 160 kr.) beroende på olika fordringar och mer eller mindre genomförd scoutlefnadssätt.

1:a kursen börjar 1 juni 1914. Ref.: Prof. Nils Ekholm, professorskan Agnes Ekholm. Anmälningar ställas till undertecknade: Rektor Viktor Georgii, Aschebergsgatan 26, Göteborg. Agronom Valdemar Mebius, Karlbergsvägen 36 A. L., Stockholm.

Från 1 maj är adr. Rektor V. Georgii, Kallvaldsö, Värmdö.

Östermalms Sjuk- och Hviloheim, 12 Floragat. 12, 2 tr. (hiss) Stockholm. Rikst. 9752. Allm. tel. 9755.

Referenser till följande herrar läkare: Alfred Berghel, Harald Ernberg, Arthur Fürstenberg, E. O. Hultgren, Arnold Josefson, Gottfrid Rystedt. Prospekt sändes på begäran. För allmänheten serveras 2 tr. upp 1:a kl. bad: Elektriska ljusbad, massagebad, talbarrsbad, halfbad m. fl. Föreståndarinnan HILMA FREDLUND. Rikstel. 9012. Allm. tel. 1250.

Ny Väfbok n:o I, 3:dje tusendet, innehåller ett 60-tal afbildningar med beskrifning och Elin Johanssons Väfskola, Linköping. Redigerad af Gerda Björck.
Ny Väfbok n:o II, elementär teoretisk vägledning med praktisk tillämpning i elementär teoretisk vägledning af Gerda Björck, adr. Linköping.
Priset å hvarje bok är 8 kr. Försäljningen sker genom bokhandeln, utgifvarne eller Lithografiska Bolaget Linköping. Vid köp af 10 exemplar erhålles rabatt.

SVENSKT NÄRINGSPREPARAT
I FLYTANDE FORM.
KOLSYRADT
VÄLSMAKANDE

GIGANTOS 135 PR. FL.

FÖRORDAS AF SVENSKA LÄKARE. INNEHÅLLER FOSFOR I LÄTTAST ASSIMILERBAR FORM. PREPARATETS NÄRINGSVÄRDE MOTSVARAR 272 KALORIER PR. FL.

• AKTIEBOLAGET GIGANTOS. STOCKHOLM. RIKS.TEL. 14114 •

VINOLIA
Tvålar, Parfymer och Toalett-Artiklar.

De som med rätta äro stolta öfver sin blomstrand hy använda Vinolia, ty de veta, att Vinolia aldrig kan skada densamma, utan endast verka välgörande.

Vinolia Generalagentur: Skepparegatan 6, STOCKHOLM Ö. DJ.

C. CORNELIUSSONS
Ostron Anjois
LYSEKIL

Bästa klappkameror 9x12 cm.
Stölmä I å kr. 26- med Special-Aplanat o. Singulature
Stölmä II å kr. 48- med Extra-Rapid-Aplanat o. Variolature
Stölmä III å kr. 88- med Dubbel-Anastigmat o. Isoolature
Rikt illustrerad katalog, gratis och franko.

Stölmä & Simmonsen, Malmö
FOTO-HANDELSHUS

OM ALLA VISSTE
hurgodt och hälsosamt

vanligt kaffe blir, då det blandas med VICTORIA-KAFFE, skulle de alltid använda detta utmärkte kaffetillsättningsmedel.

VICTORIA-KAFFE
är verkligen välsmakande och i motsats till vanligt kaffe äfven närande samt upphäver till stor del det vanliga kaffets hälsofarliga egenskaper. Blanda därför Eder vanl. kaffe med VICTORIA-KAFFE från Per Fricks Fabriker, Malmö.

Oet bästa läkemedlet är

NISSENS

ÄKTA BRÖSTKARAMELLER

Enda tillverkare A.-B. Nissens Manufacturing, Norrköping.

Gymnastikdirektörsexamen

afläggas efter 2-årig kurs af kvinnliga elever vid

Sydsvenska Gymnastik-Institutet.

Ny kurs börjar 14 sept.
Prospekt gen. kapten J. Thulin, LUND.

Göteborgs Gymnastiska Institut,
Göteborgs Arkader, Göteborg,
längsta o. fullständigaste specialkurs i **Sjukgymnastik** o. **Massage**.
Ny kurs börjar den 12 sept.
Begär prospekt!

Doktor A. Kjellbergs
kurs i massage och sjukgymnastik.
Begär prospekt! Stockholm.
Mästersamuelsgatan 70.

Med. Dr. E. Kleens
(ott-åriga) kurs i **Massage** och **Sjukgymnastik** (för damer) börjar den 1 okt. kl. 10 f. m. Nr 37 Mästersamuelsgatan, 2 tr. upp. Prospekt begäres städes under adress **Engelbrektsgratan 43 B, II.**

Bibehåll håret blondt

och använd hårvattnet "**Charme**".
Aterger ljust hår som mörknat dess färga blonda färg. Gör håret lätt o. glansigt. Absolut ofarligt. Ej färgämne eller s. k. blekvatten. I hvarje parfymaff. samt hos Sundins Damfris., Drottningg. 65, Sthlm, à 2 kr. fl.

Röda händer

o. ömkylta fötter behandlas med "**Gull**", erkänt öfverträffadt. I parfym- och sjukv.-aff. i Sthlm o. landsort. samt hos Wilh. Becker, Sthlm à 1 kr. fl.

Vårda håret, om det är sjukt eller friskt, och använd **Zivertz' Extrait Vegetal** bästa hårkonserveringsmedel. Rekommenderadt af många läkare. Finnes till salu hos frisörer och i parfymaffärer samt hos Kongl. Hofl. Zivertz' Bttr., Drottninggatan 42, Arkaden, Göteborg. Återförsäljare rabatt.

Afmagringstvål,
— absolut verkande — oskadligt. —
Pris kr. 4.50 + porto. Försändes diskret.
Franska Parfymmagasinet,
Höfverantör,
21 Drottninggatan 21.

Javana Lelu
det bästa medel för erhållande af långa ögonfransar och tjocka ögonbryn. Pris 6 kr. + porto. Förs. diskret.
Franska Parfymmagasinet,
Höfverantör. 21 Drottningg. 21, Sthlm.

ROYAL WINDSOR
Det berömda hårstärkande vattnet.
Gifver grått hår dess ursprungliga färg. Borttager mjäll. Hindrar håret att falla af. Märket grund. 1879. Beg. end. fl. med orden: **Royal Windsor Perfectionne**. En alltjämnt stig. försäljn. samt 30 års succés gar. Royal Windsors verkan. Pris kr. 5.— + porto.
Nederlag: **Franska Parfymmagasinet,** Höfver., 21 Drottningg. 21, Sthlm.

Majorskan E. Edmanns (Varberg)
Crème Idéale
är af kunnigare ansedd vara den mest förskönande och mest utsökta af alla hudcremer. Den är snövit och oföränderlig och med finaste parfym.

Poudre de Riz Idéale
utsökt och fullt oskadligt.
Förnämsta Parfymaffärer.

Mot grått hår!
Härmed meddelas ärade kunder, att det utmärkta och mycket efterfrågade hårvattnet mot grått hår (dessutom det bästa mot mjäll och hårafall) som i 40 år förts endast i Fanny Gelins Parfymmagasin, Malmorgsgat. 5, hädanefters fås under adress Firma Fanny Gelin, Norrviken. Rikst. Norrviken 14. Pris: 5:50 fraktfritt.

Köttsoffa

bereder man bäst af **MAGGI'S** Buljong-Tärningar

PÅ DEN GIFTA KVINNAN hvilas i icke ringa mån ansvaret för om försäkring å mannens lif kommer till stånd eller ej. Hon blir ofta mannens rådgifvare i denna angelägenhet, och på henne ankommer det i många fall att så ställa husets ekonomi, att medel ej saknas till försäkringspremien. Mången änka med oförsörjda barn beklagar bittert, att hon ej medan tid var understödde mannens sträfvan att genom en försäkring skydda de sinas framtid.

Betänk att

Lifförsäkrings Aktiebolaget

Stordstjernans

UPPFOSTRINGSFÖRSÄKRING

garanterar erforderligt kapital för barnens uppfostran.

Floras X-Tvål för händerna. Avlägsnar snabbt och grundligt all smuts även den grövsta och mäst ingrodda.

FLORAS X-TVÅL

Hvarje husmoder bör för eget och tjänarinnornas bruk hafva en **FLORAS X-TVÅL** i köket. Hygien och trefnad kräva rena händer. **FLORAS X-TVÅL** är speciellt afsedd att tillgodose detta kraf. Gör X-tvålens bekantskap! Dess verkan är lika mild och välgörande som effektiv och grundlig. Pris 20 öre.

"Den stumma tvätterskan".
Begär prospekt jämte intyg.
1,000-tals "Fontän"-apparater sålda i Sverige de senaste månaderna. Bör ej saknas i något hem. Pris pr apparat Kr. 7.50. Pris pr kittel därtill Kr. 9.50. Expedieras till landsorten endast mot efterkräf.

"Fontän"-apparaten är afpröfvad vid Stockholms m. fl. städers gasverk och befunnen vara en värdefull och mycket praktisk uppfinning. Apparaten kan användas å såväl vanlig spisel som å gas- och fotogenkök.

Vacuum-Tvättapparaten "Fontän" till salu i Bostättnings- och Järnaffärer samt hos **Högman & Stark, Rosenbad 2,** Stockholm, som antaga agenter och återförsäljare å alla platser.

ETABLERAD 1752. När ni tager ett piller, så tag ett

Brandreth's Piller

Rent vegetabiliskt Alltid verksamt.

Brandreth's Piller rensa blodet, magen och inälvorna samt underlättar matsmältningen. De stimulerar levern, aflägsna dålig galla och andra fördärfvade afsöndringar. De styrka, regulera och rensa hela systemet.

Vid förstoppning, svindel, sömnlöshet, belagd tunga, dålig vänddräkt, huvudvärk, magsmärter, dålig, ofullständig matsmältning, lever-sjuka, gulsot och hvilken annan opasslighet som helst komma af orent blod.

Säljas på alla apotek.
Allcock Manufacturing Co., Birkenhead, England.

ETABLERAD 1847.

ALLCOCK'S PLÅSTER

Universalt botemedel mot Smärtor. Hvarsomhelst, där man har ondt bör et plåster läggas.

Prenumerera på **Barngarderoben!**

Förnämsta medel att skydda huden och bevara hyns friskhet är

Oatine-Crème

— en kraftig, snövit naturprodukt af ren hafre. Akta Oatine-Crème i hvit burk med grönt lock från

The Oatine Co, London, säljes efter tullförhöjningen till 1.50 o. 3 kr. per burk. Oatine-Crème, -Tväål, -Puder o. -Balsam finnas öfverallt samt hos A. W. Nording, Biblioteksgatan 11, Birgerjarlsgrat. 16 o. Drottninggatan 63, Stockholm.

Fräkenpomada

är det enda absolut säkra medel att snabbt och utan obehag borttaga fräknar, lefverfläckar och solbränna samt göra den fulaste hy vit o. vacker. **Ofelbar verkan garanteras!**

Fräkenpomada innehåller inga för hyn skadliga beståndsdelar. Många intyg och tacksamhetsbref från hela Skandinavien.

Pris 3 kr. pr burk.

Exped. mot postförskott eller efterkräf.

Tekniska General-Depöten, STOCKHOLM.
Adolf Fredriks Kyrkogata 13

BOKBINDERILEKTIONER. Bind Edra böcker själf!

Lektioner gifvas af **Fröken Holmgren, Tegnérsgatan 1, 3 tr.** A. T. Br. 3159. R. T. 9961. Äfven kvällslektioner.

Linnesömnadskurser

på längre o. kortare tid. Begränsat antal elever. Prakt. metod utan träckling. Varje delt. disp. en svmskän. Äfven sömnad av barnkläder.

Göteborgs Nya Husmodersskola, Södra Allégat. 2 A. Rikst. 106 24.

Andrea Eneroths Handarbetsseminarium,
Kommendörsgatan 32, 1 tr., Stockholm. Allm. Tel. Österm. 16 18.

Högre, af Kungl. Majt godkänd lärarinneutbildning i handarbete. Som relevantare är begränsadt, böra ansökningarna snarast insändas till n:sta arbetsår, som börjar 1 sept. 1914. Prospekt sändas på begäran. Mottagningstid 12—1.

Husmoderskolan i Karlstad.
(Vår- och sommarkurser 1914).

1 maj börjar en **Matlagningskurs** (omf. 6 veckor).
1 juni " **Barnavårdskurs** (omf. 1 månad).
8 juni " **Pedagogisk slöjkkurs f. lärarinnor** (omf. 6 veckor, avgiftsfri för lärarinnor inom Värmlands län).
8 juni " **Kläd- och llnnesömnadskurs** (omf. 1 månad).
Helinackordering erhålles inom skolan. Rikstel. 812. Prospekt på begäran.
Nancy Enwall.

Benninge Hemskola
adress **Strengnäs.**

Sommarkurs: finaste matlagning, sömnad, trädgårdsskötsel m. m från 4 maj till 27 juni.
Kurs för fruar o. fröknar: matlagning, inkokningar, sjukmat m. m. fr. 5 till 25 juli.

Husmoderskursen (den 11:te) börjar 3 aag. Flera skickliga, i sina ämnen exam. lärarinnor. Vidare upplysn. enl. ofvanskrfina adr. Riks o. Allm. telefon.

E. Leitz' Mikroskop.

Prismakillare och Ernemans Fotografiska Kammerer till fabrikspris + tull och frakt. Moderata afbetalningsvillkor.

Generalagent för Leitz:
Ax. Lundqvist,
Handverkaregatan 15 A, STOCKHOLM.
Allm 101 41 Rika 97 80.

Köp

från Frälsningsarméns Handelsdepartement

och Ni erhåller verkligt goda reella varor.

Musikinstrument. Stort sortiment förstklassiga, välstämda och omsorgsfullt justerade.

Téer. Akta, rena. Berömda kvaliteter.

Kakao. Ren och af erkänd hög kval.

Dental. Förstklassigt antiseptiskt munvatten och dito tandpasta. Lofordande intyg af professorn vid Karolinska Institutet E. Almqvist.

Armé-Tvål. Antiseptisk toalettvål.

Viola Ideal. Finaste loalefvlvål.

Putspulver. Rengöringsmedel för koppar m. fl. metaller.

Putskrämm. Rengöringsmedel för alla metaller.

Rikt illustrerad varukatalog, innehållande fullständiga varu- och prisuppgifter, sändes på begäran gratis och franko.

Ovanstående m. fl. varor kunna erhållas vid eller genom hvarje Frälsningsarmé-kår, hos många hrr handlande eller direkt från

Frälsningsarméns Handelsdepartement, Östermalmsg. 24 & 26, Stockholm. Tel.: Riks. 85 81. Allm. 63 72.

Filial: S. Allég. 9, Göteborg. Rl. 73 76.

Agria

YOGG

MARGARIN

Linnesömnadskurser

på längre o. kortare tid. Begränsat antal elever. Prakt. metod utan träckling. Varje delt. disp. en svmskän. Äfven sömnad av barnkläder.

Göteborgs Nya Husmodersskola, Södra Allégat. 2 A. Rikst. 106 24.

Andrea Eneroths Handarbetsseminarium,
Kommendörsgatan 32, 1 tr., Stockholm. Allm. Tel. Österm. 16 18.

Högre, af Kungl. Majt godkänd lärarinneutbildning i handarbete. Som relevantare är begränsadt, böra ansökningarna snarast insändas till n:sta arbetsår, som börjar 1 sept. 1914. Prospekt sändas på begäran. Mottagningstid 12—1.

Husmoderskolan i Karlstad.
(Vår- och sommarkurser 1914).

1 maj börjar en **Matlagningskurs** (omf. 6 veckor).
1 juni " **Barnavårdskurs** (omf. 1 månad).
8 juni " **Pedagogisk slöjkkurs f. lärarinnor** (omf. 6 veckor, avgiftsfri för lärarinnor inom Värmlands län).
8 juni " **Kläd- och llnnesömnadskurs** (omf. 1 månad).
Helinackordering erhålles inom skolan. Rikstel. 812. Prospekt på begäran.
Nancy Enwall.

Benninge Hemskola
adress **Strengnäs.**

Sommarkurs: finaste matlagning, sömnad, trädgårdsskötsel m. m från 4 maj till 27 juni.
Kurs för fruar o. fröknar: matlagning, inkokningar, sjukmat m. m. fr. 5 till 25 juli.

Husmoderskursen (den 11:te) börjar 3 aag. Flera skickliga, i sina ämnen exam. lärarinnor. Vidare upplysn. enl. ofvanskrfina adr. Riks o. Allm. telefon.

E. Leitz' Mikroskop.

Prismakillare och Ernemans Fotografiska Kammerer till fabrikspris + tull och frakt. Moderata afbetalningsvillkor.

Generalagent för Leitz:
Ax. Lundqvist,
Handverkaregatan 15 A, STOCKHOLM.
Allm 101 41 Rika 97 80.

Kvinnl. Folkhögskola
Högskolan grundades 1889. Högskolan har till syfte att förbereda kvinnor för hvarje slags yrke och för hvarje slags vetenskap. Kursavgiften 20 kr. Inskrivningstid 15 April. Kursen börjar 15 April. Kursen varar 15 veckor. Inskrivningstid 15 April. Kursen varar 15 veckor. Inskrivningstid 15 April. Kursen varar 15 veckor.

HUSMODERSSKOLA
Hälsö skolor och landsutbildning 5000. Västgöta skolor, vetter, undervis. 4 mån. kurs. Kursavgiften 30 kr.

Kostnadsfritt.

Om Ni genom undervisning pr korrespondens ämnar lära Er Bokföring, räkning, rättskrifning, skönskrifning, svenska språket, stenografi, teckning, målning, tyska, engelska och franska, tekniska, juridiska och landbruksämnen eller ämnar förbereda Er till avläggande av realskole- eller studentexamen m. m., har Ni fördel av att tillskriva oss. För att sätta Er i tillfälle att själy bedöma värdet av vårt undervisningssystem, sända vi Er kostnadsfritt för 6 månader vår intressanta och lärorika tidning "**Korrespondens**", i vilken vi i varje nummer införa utdrag ur våra kurser. Bekvirera därför "**Korrespondens**" för 6 månader! Skrif samtidigt efter vårt rikt illustrerade prospekt och angiv ämne! Såväl "**Korrespondens**" som prospekt erhålles gratis och utan någon som helst förbindelse å Er sida.

Hermod's Korrespondensinstitut,
Östergatan 53 B. Malmö.
Dir. H. S. Hermod,
Grundläggare av systemet "Undervisning pr Korrespondens" i Sverige.

Idun utgifves denna vecka
i A och B.